

แผนพัฒนาท้องถิ่น
(พ.ศ.2566 – 2570)
แก้ไข ครั้งที่ 1/ 2566

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม
อำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม

เรื่อง ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) แก้ไขครั้งที่ ๑/๒๕๖๖

*****

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม มีความจำเป็นต้องแก้ไขยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) โดยแก้ไขความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ ในส่วนที่ ๒ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท๐๘๑๐.๓/ว ๗๕๐๙ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ และหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๐๘๖ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ เพื่อให้ยุทธศาสตร์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แก้ไขครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จึงอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แก้ไขครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ และประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๘ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

(ลงชื่อ)

(นายสว่าง บุตรประเสริฐ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม

คำนำ

กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อมีราชกิจจานุเบกษาประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566- 2570) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำหมุดหมายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 มาจัดทำรายละเอียดที่มีความสอดคล้องหรือเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาจังหวัด /กลุ่มจังหวัด/ภาค ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท 0810.3/ว7509 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2565 และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0810.3/ว6086 ลงวันที่ 19 กันยายน 2565

องค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม จึงดำเนินการแก้ไขความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัดเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตตำบลวังงามฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดประโยชน์สูงสุดและสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

	หน้า
ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	1
(1) ด้านกายภาพ	1
(2) ด้านการเมือง/การปกครอง	2
(3) ประชากร	2
(4) สภาพทางสังคม	3
(5) ระบบบริการพื้นฐาน	3
(6) ระบบเศรษฐกิจ	4
(7) ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม	5
(8) ทรัพยากรธรรมชาติ	5
(9) อื่น ๆ (ถ้ามีระบุด้วย)	6
ส่วนที่ 2 ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา	7
(1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	7
(2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	23
(3) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	27
(4) แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนามากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด	45
4.1 แผนพัฒนาภาค	47
4.2 แผนพัฒนามากลุ่มจังหวัด	47
4.3 แผนพัฒนาจังหวัด	51
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	55
ยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ	71
ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเรณังงาม	72
ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์	76

บันทึกหลักการและเหตุผล
แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566-2570)
แก้ไข ครั้งที่ 1/2566
องค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม

หลักการ

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม ได้ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566-2570) องค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2564 เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตตำบลวังงาม นั้น

เหตุผล

กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นเมื่อมีราชกิจจานุเบกษา ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำหมุดหมายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 มาจัดทำรายละเอียดที่มีความสอดคล้องหรือเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ภาค ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ ที่ 0810.3/ว 7509 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2565 และหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท 0810.3/ว 6086 ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2565

องค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม จึงขอแก้ไขความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566-2570) แก้ไข ครั้งที่ 1/2566 เพื่อนำไปสู่แนวทางการปฏิบัติในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

(ลงชื่อ)..........ผู้อนุมัติ

(นายสว่าง บุตรประเสริฐ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม

อนุมัติ เมื่อวันที่ 8 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566

ส่วนที่ 1
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

แผนพัฒนาท้องถิ่น

(พ.ศ. 2566 - 2570)

ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม อำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ

*****

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

(1) ด้านกายภาพ

1) ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล (แผนที่ประกอบ)

องค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอเนินสง่า ห่างจากอำเภอไปตามทางสายบ้านค่าย-ละหาน และแยกสายหนองฉิม-วังงาม เป็นระยะทางประมาณ 14 กิโลเมตร

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลหนองฉิม อำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลห้วยทราย อำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลตาเนิน อำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลบ้านกอก และตำบลหนองบัวใหญ่ อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

องค์การบริหารส่วนตำบลมีเนื้อที่ประมาณ 23,272 ไร่ หรือประมาณ 49.55 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน 21,958 ไร่ ดินส่วนใหญ่เป็นดินจืดและดินเค็ม

2) ภูมิประเทศ

สภาพทั่วไปของตำบลวังงาม เป็นพื้นที่สูงมีลูกคลื่น ทางทิศเหนือเป็นที่ราบต่ำ มีห้วยหรือเป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำนา มีระดับความสูงประมาณ 200 เมตร ทางทิศตะวันออกสภาพดินส่วนใหญ่จะเป็นที่สูง โดยเริ่มจากทิศตะวันตกของตำบล สูงขึ้นไปทางทิศเหนือตะวันออก ซึ่งเป็นแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าตาเนิน) มีแหล่งน้ำสำคัญ คือ ลำห้วยยาง ลำห้วยโปร่ง ลำห้วยรวกและอ่างเก็บน้ำทะเลลุดหน้าคา

3) ลักษณะภูมิอากาศ

มี 3 ฤดู ได้แก่

1. ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง ตุลาคม
2. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึง กุมภาพันธ์
3. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเมษายน ในฤดูร้อนอากาศจะร้อนจัด

4) ลักษณะของดิน

ลักษณะของดินในพื้นที่จะเป็นดินเหนียว ดินร่วนและดินร่วนปนทราย เหมาะแก่การปลูกข้าว

อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง

2. ด้านการเมือง/การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลรังงาม มีจำนวนหมู่บ้านในเขตการปกครองทั้งสิ้น ๙

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผู้นำหมู่บ้าน	หมายเหตุ
1	บ้านบุงหวาย	นายประสิทธิ์ พิสิก	ผู้ใหญ่บ้าน
2	บ้านโกรกตาแป้น	นายจุน เชื่อมมะรัง	ผู้ใหญ่บ้าน
3	บ้านบุฝ้าย	นางสาวอัญชัญ ธรรม	ผู้ใหญ่บ้าน
4	บ้านรังงาม	นายสำรอง ลามพัฒน์	กำนัน
5	บ้านหนองตอ	นายกมล มีพัฒน์	ผู้ใหญ่บ้าน
6	บ้านหนองแดงพัฒนา	นางสุดใจ วงษ์ชาลี	ผู้ใหญ่บ้าน
7	บ้านดอนเปกล้า	นางสาวยุวดี ชัยจันทร์ดี	ผู้ใหญ่บ้าน
8	บ้านรุ่งอรุณ	นายพัน คงคำ	ผู้ใหญ่บ้าน
9	บ้านห้วยยาง	นายพงษ์ เคนขมภู	ผู้ใหญ่บ้าน

2.2 การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน มีจำนวน 9 หมู่บ้าน หากมีการเลือกตั้งในครั้งหน้า จะมีผู้บริหารท้องถิ่น (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) จำนวน 1 คน จะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 1 คน 9 หมู่บ้าน

3. ประชากร

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร (ข้อมูล เดือน กันยายน 2565)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	ชาย(คน)	หญิง (คน)	จำนวนประชากรคน) (คน)
1	บ้านบุงหวาย	153	240	251	491
2	บ้านโกรกตาแป้น	316	451	454	905
3	บ้านบุฝ้าย	94	164	169	333
4	บ้านรังงาม	260	435	432	867
5	บ้านหนองตอ	185	304	302	606
6	บ้านหนองแดงพัฒนา	44	72	66	138
7	บ้านดอนเปกล้า	107	172	152	334
8	บ้านรุ่งอรุณ	121	210	227	437
9	บ้านห้วยยาง	135	238	231	469
รวม		1,415	2,286	2,284	4,570

4. สภาพทางสังคม

1) การศึกษา

1. โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 4 แห่ง ได้แก่
  - โรงเรียนปทุมวิไลโกรกตาแป้นสามัคคี
  - โรงเรียนรังงามวิทยา
  - โรงเรียนบ้านหนองตอ
  - โรงเรียนดอนเป่าศึกษา
2. โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 1 แห่ง ได้แก่
  - โรงเรียนมัธยมชัยมงคลวังจาม
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกิ่งองค์การบริหารส่วนตำบลวังจาม
4. ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดวังจาม
5. การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลวังจาม

2) สาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน 1 แห่ง
- ศูนย์บริการสาธารณสุขมูลฐานประจำหมู่บ้าน จำนวน 9 แห่ง
  - อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ 100
  - อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐานประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน 105 คน

3) อาชญากรรม

4) ยาเสพติด

5) การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลวังจาม ได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

- (1) ด้านการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
- (2) รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
- (3) ประสานการทำบัตรผู้พิการ
- (4) ดำเนินการโครงการฝึกอบรมทักษะอาชีพให้กับประชาชนทั่วไป
- (5) ดำเนินโครงการสร้างและซ่อมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้ รายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง
- (6) ประสานการให้ความช่วยเหลือของจังหวัด อำเภอ หน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้การสนับสนุน

5. ระบบบริการพื้นฐาน

1) การคมนาคมขนส่ง

- ถนนลาดยาง จำนวน 1 สาย สายหนองฉิม - รังงาม 2002
- สะพาน คสล. จำนวน 1 แห่ง

2) การไฟฟ้า

ประชากรมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือนทำให้ประชาชนมีสิ่งอำนวยความสะดวก คือมีเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ เกือบครบทุกครัวเรือน โดยมีหน่วยงานสำนักงานไฟฟ้าภูมิภาคอำเภอเนินสง่ารับผิดชอบในพื้นที่

3) การประปา

เขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม ทุกครัวเรือนใช้น้ำระบบประปาหมู่บ้าน (แบบถังสูง) ครบทุกครัวเรือน

4) โทรศัพท์

ปัจจุบันทุกหมู่บ้าน ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นส่วนใหญ่

6. ระบบเศรษฐกิจ

1) การเกษตร

ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรม ได้แก่ทำนา ปลูกข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด ที่เหลือประกอบอาชีพส่วนตัวและรับจ้าง

2) การประมง

3) การปศุสัตว์

เป็นการประกอบการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงไก่ เป็ด สุกร โค กระบือ สัตว์น้ำจืด

4) การบริการ

(1) ปั้มน้ำมันและก๊าซ จำนวน 6 แห่ง

(2) โรงสี จำนวน 6 แห่ง

5) การท่องเที่ยว

6) อุตสาหกรรม

7) การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

- กองทุนออมทรัพย์สวัสดิการชุมชน จำนวน 1 แห่ง

- ร้านค้า จำนวน .....แห่ง

- กลุ่มแม่บ้านตำบลวังงาม

8) แรงงาน

แรงงานที่ใช้ในภาคเกษตรในตำบลวังงามส่วนใหญ่ใช้แรงงานจากสมาชิกในครัวเรือนเป็นสำคัญ และในบางครัวเรือนที่สมาชิกไม่เพียงพอ จะทำการจ้างแรงงานที่มีอยู่ในตำบลเข้ามาช่วย

7. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

(1) การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ภายในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม นับถือศาสนาพุทธ มีจำนวนสถาบันและองค์กรทางศาสนา ประกอบด้วยวัด/สำนักสงฆ์ 6 แห่ง

วัดโฆษิตาราม	หมู่ 1
วัดโกรกตาแป้น	หมู่ 2
วัดวังงาม	หมู่ 4
วัดบ้านหนองตอ	หมู่ 5
วัดภิรมจิตต์บ้านดอนเปกล้า	หมู่ 7
สำนักปฏิบัติธรรมสังเวทวิญญูวาราราม	หมู่ 1
ศูนย์ปฏิบัติธรรมบ้านโกรกตาแป้น	หมู่ 2

(2) ประเพณีและงานประจำปี

ประเพณีและงานประจำปี ในตำบลวังงาม มีดังนี้

- 1) บุญข้าวจี
- 2) บุญเผาสุ หรือ บุญมหาชาติ
- 3) บุญสงกรานต์
- 4) บุญบั้งไฟ
- 5) บุญเบิกบ้าน
- 6) บุญเข้าพรรษา
- 7) บุญข้าวประดับดิน
- 8) บุญข้าวสาก
- 9) บุญออกพรรษา
- 10) บุญกฐิน

(3) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ การทอผ้าไหม

ภาษาถิ่น คือ ภาษาเมืองอีสาน

(4) OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

8. ทรัพยากรธรรมชาติ

(1) น้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ

ลำห้วย, คลอง 5 สาย (ลำห้วยรวก ลำห้วยยาง ลำห้วยโปร่ง คลองข้างตาย คลองขับปลากั้ง)

บึง หนองน้ำ - แห่ง

อ่างเก็บน้ำ 1 แห่ง (ตะหลุบหญ้าคา)

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

ฝาย	4	แห่ง
บ่อน้ำตื้น	-	แห่ง
บ่อโยก	-	แห่ง
ระบบประปาหมู่บ้าน	9	แห่ง

(2) ป่าไม้

เขตพื้นที่ตำบลวังงาม ไม่มีป่าไม้ที่ชัดเจน มีเพียงป่าไม้ที่เป็นต้นไม้ที่อยู่ตามไร่นา และที่
ชาวบ้านปลูกขึ้น ลักษณะของไม้เป็นไม้ยืนต้น ผลัดใบ

(3) ภูเขา

-

(4) ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

-

(5) อื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2

ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา

1. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

1.1 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถเฝ้าระวังภัยเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิตมีการออมสำหรับวัยเกษียณความมั่นคงของอาหาร พลังงานและน้ำมีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ใภภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต

เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทย มีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม... (The following text is extremely faint and largely illegible due to low contrast and blurring. It appears to be a continuation of the plan's content, possibly discussing specific strategies or goals related to natural resources and the environment.)

วิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ประเทศไทยมีความ
ประชาชนมีความสุข

ยกระดับคุณภาพโมเดลหลายมิติ
เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

พัฒนาในทุกมิติและในทุกช่วงวัย
ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ

สร้างโอกาสและ
ความเสมอภาคทางสังคม

สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต
ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ภาครัฐของประชาชน
เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม

มั่นคง	มั่งคั่ง	ยั่งยืน
<ul style="list-style-type: none"> • มีความมั่นคงปลอดภัยภายในและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง • ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย • สังคมมีความโปร่งใสและความสามัคคี ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน • มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องยกระดับเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน • เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สร้างเศรษฐกิจและสังคมที่ก้าวหน้า และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคที่การคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน • มีการลงทุนในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง อาทิ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงินและคุณอื่นๆ 	<ul style="list-style-type: none"> • การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญด้านรายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างผลกระทบสิ่งแวดล้อม • มีการเลือกและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก • คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคานในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- (1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- (2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- (3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- (4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- (5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- (6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบประชารัฐ ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงมีเป้าหมายสำคัญในภาพรวมระยะ 20 ปี ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” โดยเร่งส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งและความรักความสามัคคีปองดองของคนในชาติ ตลอดถึงการปลูกจิตสำนึกด้านความมั่นคงให้เกิดขึ้นในประชาชนทุกระดับ การพัฒนาระบบงานด้านการข่าวให้มุ่งเน้นการบูรณาการข้อมูลข่าวสารด้านความมั่นคงอย่างเป็นระบบ การพัฒนาปรับปรุงกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และกลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงให้มีเอกภาพมี ประสิทธิภาพ และมีการบูรณาการการดำเนินงานอย่างแท้จริง โดยปัญหาคความมั่นคงเร่งด่วน ที่จะต้อง ดำเนินการแก้ไข ประกอบด้วย ปัญหาคความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาคยาเสพติด ปัญหาคความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาคอาชญากรรมทางไซเบอร์ และปัญหาคการทุจริตในระบบราชการ

เป้าหมาย

1. ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
2. บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
3. กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคง
4. ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่าง ประเทศ
5. การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

1. ความสุขของประชากรไทย
2. ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ
3. ความพร้อมของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง และการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง
4. บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในภาคประชาคมระหว่างประเทศ
5. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

1. การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง
  - (1) การพัฒนาเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา
  - (2) การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ
  - (3) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
  - (4) การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ
2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิม และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น
  - (1) การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน
  - (2) การติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่
  - (3) การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
  - (4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล
3. การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศ
  - (1) การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ
  - (2) การพัฒนาและฝึกพลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงรวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระยะ
  - (3) การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

4. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคงและความเจริญ ก้าวหน้า ให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศที่จะรองรับปัญหาาร่วมกันได้

- (1) การเสริมสร้างและรักษาตุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ
- (2) การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค
- (3) การร่วมมือทางการพัฒนา กับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่

ภาครัฐ

5. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับให้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและมีประสิทธิภาพ

(1) การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม

(2) การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ

(3) การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันจึงกำหนดแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตรอุตสาหกรรมและบริการและการท่องเที่ยว โดยให้ประเทศสามารถยกระดับการผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้น ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต รวมทั้งรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลก ในขณะเดียวกันจำเป็นต้องพัฒนาปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ ทั้งในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจเพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลกและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสู่อนาคต

เป้าหมาย

(1) ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

(2) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

ตัวชี้วัด

(1) รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและการกระจาย

รายได้

(2) ผลผลิตภาพการผลิตของประเทศ ทั้งในปัจจัยการผลิตและแรงงาน

(3) การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา

(4) ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย 5 ประเด็น
ได้แก่

1. การเกษตรสร้างมูลค่า ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และ
ความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย

- (1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
- (2) เกษตรปลอดภัย
- (3) เกษตรชีวภาพ
- (4) เกษตรแปรรูป
- (5) เกษตรอัจฉริยะ

2. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อน
ประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ประกอบด้วย

- (1) อุตสาหกรรมชีวภาพ
- (2) อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
- (3) อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์
- (4) อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์
- (5) อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

3. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของ
การท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง
ประกอบด้วย

- (1) ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
- (2) ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ
- (3) ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย
- (4) ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ
- (5) ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

4. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้าน
โครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

- (1) เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ
- (2) สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (3) เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ
- (4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่
- (5) รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

5. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ ที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน

- (1) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ
- (2) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน
- (3) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด
- (4) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล
- (5) ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพโดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มีรอยยิ้มต้อนรับ อโอบออารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

เป้าหมาย

1. คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑
  2. สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
- #### ตัวชี้วัด
1. การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย
  2. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
  3. การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 7 ประเด็น ได้แก่

1. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์

(1) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว
(2) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรมจริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

- (3) การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา
- (4) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน
- (5) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ
- (6) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม
- (7) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย
  - (1) การตั้งครุฑ/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครุฑ
  - (2) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21
  - (3) ช่วงวัยแรงงาน ยกกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด
  - (4) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ
3. บัญญัติกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา
  - (1) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21
  - (2) การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่
  - (3) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท
  - (4) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต
  - (5) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก
  - (6) การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม
  - (7) การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ
4. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย
  - (1) การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษาสภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ
  - (2) การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ
  - (3) การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ
5. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกายใจ สติปัญญา และสังคม
  - (1) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ
  - (2) การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ
  - (3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี
  - (4) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
  - (5) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

6. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- (1) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย
- (2) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- (3) การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน
- (4) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

7. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

- (1) การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต
- (2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ
- (3) การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ
- (4) การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญ การดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่นมาร่วมขับเคลื่อนโดยการสนับสนุน การรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไก บริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มี คุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกัน การเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

เป้าหมาย

1. สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ
2. กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็น กำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ
3. เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

ตัวชี้วัด

1. ความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากร
2. ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน
3. ความก้าวหน้าในการพัฒนาจังหวัดในการเป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจสังคมและ เทคโนโลยี
4. คุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่

1. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

- (1) ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก
- (2) ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค
- (3) กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร
- (4) เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทยให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่ม

สร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน

- (5) สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมให้กับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะและทุกคน
- (6) ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง
- (7) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและการศึกษาโดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส
- (8) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

2. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี

- (1) พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีในภูมิภาค
- (2) กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ
- (3) จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต
- (4) ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด
- (5) สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและวัฒนธรรม
- (5) การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

3. การเสริมสร้างพลังทางสังคม

- (1) สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปันไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม
- (2) การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ
- (3) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน
- (4) ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์ทางสังคม
- (5) สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม
- (6) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคม

ยุคดิจิทัล

4. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

- (1) ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือนให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ
- (2) เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง
- (3) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน
- (4) สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

5. แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกันไม่ว่าจะเป็นทาง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตโดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

เป้าหมาย

1. อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล
2. พื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ
3. ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ
4. ยกกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด

1. พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู
3. การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
4. ปริมาณก๊าซเรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ประเด็น ดังนี้

1. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

- (1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถ

ในการแข่งขัน

- (2) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด
- (3) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ
- (4) รักษาและฟื้นฟูพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (5) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

2. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

- (1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจชีวภาพทางทะเล
- (2) ปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ
- (3) ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม
- (4) พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

- (1) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- (2) มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (3) มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน
- (4) พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

4. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

- (1) จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ
- (2) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบทเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน
- (3) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล
- (4) ส่งเสริมรักษา อนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรมอัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
- (5) พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัครด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น
- (6) เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อมและยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

5. พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- (1) พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ
- (2) เพิ่มมิตรภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด คุ้มค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล
- (3) พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศและส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (4) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน
- (5) พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชน ในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร

6. เกระดับกระบวนการที่เน้นเรื่องกำหนดอนาคตประเทศ

- (1) ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์
- (2) พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม
- (3) จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ
- (4) พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการที่เน้นเรื่องกำหนดอนาคต ประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

6. แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเปรียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็วและโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความ ซื่อสัตย์สุจริตความมีธรรมาภิบาล และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

เป้าหมาย

1. ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
2. ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

3. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
4. กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

ตัวชี้วัด

1. ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ
2. ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ
3. ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ
4. ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม

โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย 8 ประเด็น ได้แก่

1. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

- (1) การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค
- (2) ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่างๆ ส่วนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมา

ประยุกต์ใช้

2. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

- (1) ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ
- (2) ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ
- (3) ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

3. ภาครัฐมีขนาดเล็กกระทัดรัด เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

- (1) ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม
- (2) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
- (3) ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

4. ภาครัฐมีความทันสมัย

- (1) องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ
- (2) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

5. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

- (1) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม

(2) บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตาม
เส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

6. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- (1) ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (2) บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต
- (3) การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรมและ
ตรวจสอบได้
- (4) การบริหารจัดการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ

7. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

- (1) ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ
- (2) มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น
- (3) การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

8. กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

- (1) บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย
เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม
- (2) ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงบูรณาการกันในทุกขั้นตอนของการค้นหา
ความจริง
- (3) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญาและศาลปกครองมีเป้าหมายและ
ยุทธศาสตร์ร่วมกัน
- (4) ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือกกระบวนการยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในกระบวนการยุติธรรม
- (5) พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 – 2570)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) มีสถานะเป็นแผนระดับที่ 2 ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ และใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนระดับที่ 3 เพื่อให้การดำเนินงานของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้ได้ โดยพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2561 บัญญัติให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 มีผลบังคับใช้ ถึงวันที่ 30 กันยายน 2565 ส่งผลให้กรอบระยะเวลา 5 ปี ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เริ่มคำนวณ วันที่ 1 ตุลาคม 2565 ครอบคลุมถึงปีงบประมาณ พ.ศ.2566 – 2570 ซึ่งเป็นระยะ 5 ปีที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ.

ทั้งนี้ การจัดทำแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 อยู่บนความตั้งใจที่จะได้แผนมีจุดเน้นและเป้าหมายของการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม สามารถบ่งบอกทิศทางของการพัฒนาที่ชัดเจนที่ประเทศควรมุ่งไปในระยะ 5 ปีถัดไปโดยเป็นผลที่เกิดจากกระบวนการสังเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้าน ทั้งสถานะของทุนในมิติต่างๆ บทเรียนของการพัฒนาที่ผ่านมา ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยและเงื่อนไขที่จะมีอิทธิพลต่อองค์กรต่างๆ ของประเทศ รวมถึงการสนับสนุนให้ภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างกว้างขวางตั้งแต่ในขั้นตอนการกำหนดกรอบทิศทางของแผนไปจนถึงการยกร่างแผน

นอกจากนี้ การจัดทำแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 ยังอยู่ในช่วงเวลาที่ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ต้องเผชิญกับข้อจำกัดหลากหลายประการที่เป็นผลสืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดการเจ็บป่วยและเสียชีวิตของประชากร แต่ยังส่งผลให้เกิดเจือจางทางเศรษฐกิจและการการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม นอกจากนี้ในระยะของแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 ยังเป็นช่วงเวลามีแนวโน้มของการพัฒนาของเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นการเป็นสังคมสูงวัยของประเทศและหลายประเทศทั่วโลก ตลอดจนการเปลี่ยนแปลง ด้านภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศ ดังนั้น การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศท่ามกลางกระแสแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้สามารถเติบโตต่อไปได้อย่างมั่นคงท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้นรอบด้าน และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศทั้ง ทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ในการกำหนดทิศทางของแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่างๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด 4 ประการ ดังนี้

1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกันบนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไขระดับประเทศและระดับโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ และศักยภาพของทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุน ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความ เติบโตในมิติต่างๆ ทั้งความสมดุลระหว่างการพัฒนาความสามารในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการ

พึ่งตนเองได้อย่างมั่นคง ความสมดุลของการกระจายโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนและพื้นที่และความสมดุลทางธรรมชาติเพื่อให้คนอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืนรวมถึงการบริหารจัดการ องค์กรต่าง ๆ ของประเทศไทยให้พร้อมรับกับความเสี่ยงที่เกิดจากทั้งภายนอกและภายในประเทศ นอกจากนี้ในการวางแผนและการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติต้องอาศัยองค์ความรู้ทางวิชาการที่รอบด้านและการพิจารณาด้วยความรอบคอบ ควบคู่กับการยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และมุ่งผลักดันให้การพัฒนายุทธศาสตร์เป้าหมายที่ไว้ไว้

2. การสร้างความสามารถในการ “ตั้งแล้ว ฤกษ์ไว้” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน 3 ระดับ ประกอบด้วย

1) พร้อมรับ หรือ ระดับ “อยู่รอด” ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งเห็นผลให้ประชาชนประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต หรือทำให้ประเทศมีความเข้มแข็งต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกและภายในรวมถึงการสร้างความพร้อมในทุกระดับในการรับมือกับสภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นให้สามารถฟื้นคืนสู่สภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว

2) การปรับตัว หรือ ระดับ “พอเพียง” ในการปรับที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว และประเทศ รวมถึงปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

3) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือ ระดับ “ยั่งยืน” ในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในมิติต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของบุคคล และสังคมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

3. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งในมิติของการมีปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ การมีสภาพแวดล้อมที่ดี การมีปัจจัยสนับสนุนให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การมีโอกาสที่จะใช้ศักยภาพของตนในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดี และการมุ่งส่งผลต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังอนุรุ่นต่อไป

4. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว โดยให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต การให้บริการและการบริโภคเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนายุทธศาสตร์ให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา จำนวน 13 จุดหมาย ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” หรือมุ่งหวังจะ “มี” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสู่ต่อการพลิกโฉมประเทศไทย “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยยุทธศาสตร์ทั้ง 13 ประการ แบ่งออกเป็น 4 มิติ ดังนี้

1. มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

หมวดหมู่ที่ 1 ไทยเน้นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

เพื่อมุ่งเน้นการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่มีมูลค่าสูง โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีตลอดจนกระบวนการผลิต เพื่อแก้ไขปัญหาข้อจำกัดด้านผลิตภาพ ปรับปรุงคุณภาพผลผลิต รวมถึงลดการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและวางมั่งคั่ง เพื่อพลิกฟื้นรูปแบบการท่องเที่ยวไทยจากกิจกรรมการท่องเที่ยวมูลค่าต่ำที่เน้นปริมาณนักท่องเที่ยว จำนวนมากและส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็ว การท่องเที่ยวที่ใช้จุดเด่นและ ความสำเร็จในการสร้างมูลค่าบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรธรรมชาติที่ได้รับผลกระทบ อันเป็นการมุ่งเน้นผู้การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก เพื่อปรับนิเวศอุตสาหกรรมยานยนต์ของไทยไปสู่ยานยนต์ไฟฟ้า อันจะเป็นโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเพิ่มการจ้างงานในอนาคต รวมทั้งสนับสนุนการลดปริมาณการปล่อยมลพิษทางอากาศและก๊าซเรือนกระจกในระยะยาว

หมวดหมู่ที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง โดยพัฒนาด้วยอุตสาหกรรมการผลิตและบริการทางการแพทย์ รวมถึงบริการด้านสุขภาพที่ประเทศไทยมีฐานเดิมที่แข็งแกร่ง และมีห่วงโซ่อุปทานเชื่อมโยงต่อเนื่องภาคการผลิตที่หลากหลาย ให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต

หมวดหมู่ที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยเพิ่มประสิทธิภาพของโครงสร้างพื้นฐานและการให้บริการด้านขนส่งและโลจิสติกส์ของประเทศไทยให้สามารถสนับสนุนการเชื่อมโยงอย่างไร้รอยต่อภายในอาเซียน รวมทั้งพัฒนาความพร้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าโลก (Global Value Chains; GVCs) ของไทย แนวระเบียบเศรษฐกิจระดับภูมิภาค และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน

หมวดหมู่ที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน โดยพัฒนาต่อยอดจากการเป็นฐานผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และดั้งเดิมสู่ การเป็นฐานการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการด้านดิจิทัล อาทิ ซอฟต์แวร์ ดิจิทัลคอนเทนต์ และดิจิทัลแพลตฟอร์ม เพื่อยกระดับผลิตภาพสร้างมูลค่าเพิ่ม และเกื้อหนุนการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation) ในทุกภาคส่วน

2. มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

หมวดหมู่ที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีขีดความสามารถแข่งขันได้ โดยเพิ่มโอกาสและเร่งพัฒนาศักยภาพของ SMEs ให้สามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการดำเนินธุรกิจ และสร้างเสริมสมรรถนะในการปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว อันจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำและข้อจำกัดของ SMEs ทั้งในด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การจัดหาแรงงาน และการ

แข่งขันกับธุรกิจขนาดใหญ่ รวมทั้งส่งเสริมศักยภาพและบทบาทของวิสาหกิจเพื่อสังคมในการพัฒนาชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม

หมวดหมู่ที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตอย่างยั่งยืน โดยผลักดันการพัฒนาพื้นที่ทั้งในมิติการส่งเสริมการค้าการลงทุน การเสริมสร้างศักยภาพ ของพื้นที่เพื่อรองรับ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาพื้นที่ให้น่าอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผ่านการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน สถาบันการศึกษาและภาคเอกชน ในการออกแบบและขับเคลื่อนการพัฒนาที่เหมาะสมและตอบโจทย์ความต้องการของคนในพื้นที่

หมวดหมู่ที่ 9 ไทยมีสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย และมีความยืดหยุ่น โดยให้เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องมือช่วยระดมกลุ่มเป้าหมาย ปัญหาและความจำเป็น ไปสู่การออกแบบนโยบายที่ตรงจุดการส่งผ่านความยากจนข้าม รุ่น ได้อย่างเจาะจง รวมถึงออกแบบระบบความคุ้มครองทางสังคมให้เหมาะสมับความต้องการและรูปแบบการทำงานที่ เปลี่ยนไป เพื่อแก้ไขปัญหาลดความเสี่ยง และสร้างความมั่นคงทางรายได้ให้แก่กลุ่มเปราะบางได้อย่างตรงจุด

3. มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมวดหมู่ที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการปรับปรุง ระบบ การบริหารจัดการ เพื่อให้ขยะและน้ำเสียได้รับการหมุนเวียนกลับไปใช้ประโยชน์ ในสัดส่วนที่สูงขึ้น การ สนับสนุนพลังงาน ให้เป็นแหล่งพลังงานหลัก สำหรับการพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าใหม่ ของประเทศไทยให้ ส่งเสริมพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และเป็นโอกาสในการสร้าง มูลค่าทางเศรษฐกิจ เช่น การใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและการผลิต สินค้าที่มาจากวัสดุเหลือใช้และเป็นการปล่อยคาร์บอนในปริมาณต่ำ เป็นต้น

หมวดหมู่ที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งจัดการพื้นที่ประสบภัยธรรมชาติซ้ำซากและพื้นที่ที่มีแนวโน้มจะเผชิญ กับผลกระทบที่รุนแรงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้มีความเสี่ยงที่ลดลง การใช้นวัตกรรมป้องกัน ภัยที่ยั่งยืนและมาตรการการปรับตัวที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการดำเนิน ชีวิตของประชาชน ตลอดจนการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อการป้องกันความเสี่ยง และผลกระทบจาก ภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรวมทั้งการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการภัย และขีดความสามารถในการรับมือกับภัยของทุกภาคส่วน

4. มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การ พัฒนาระบบงาน โดยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เทียบเท่ามาตรฐานสากลและให้ความสำคัญกับ การเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในยุคใหม่อย่างรอบด้าน รวมถึงการปรับปรุงการฝึกอบรมเพื่อปรับและ ยกกระดับทักษะฝีมือแรงงาน (Deskil/Up skill/New skill) ให้มีคุณภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐาน ตอบโจทย์ ความต้องการอย่างตรงจุดทุกคนสามารถเข้าถึงได้ตลอดจนการบริหารจัดการกำลังคนภายใต้บริบทสังคมสูงวัย เพื่อลดทอนความเสี่ยงในการขาดแคลนกำลังแรงงาน

หมายเหตุที่ 13 โทรมีเมเจอร์ที่ทันสมัย ะประสิทธิภาพ และตอบโ ะยะช ำ โดย ปรับปรุงการทำงานของภาครัฐให้มีความบูรณาการและเป็นเอกภาพ ตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติ จนถึงการติดตามประเมินผล การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้อย่างเต็มรูปแบบเพื่อปรับปรุงการบริหารงาน ภาครัฐและการให้บริการสาธารณะการแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบภาครัฐให้ทันสมัยและการปรับปรุงโครงสร้าง การบริหารงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่นและเอื้อให้เกิดความยั่งยืนทางการคลัง

3. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development Goals (SDGs)

จังหวัดชัยภูมิมีการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แต่ละเป้าหมายโดยการ เสี่ยงหรือใช้ความรู้ การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ ทั้งภาคเกษตรกรรม ภาคธุรกิจและ อุตสาหกรรม เด็กและเยาวชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเน้นการพัฒนาอย่างบูรณาการในระดับพื้นที่

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

การพัฒนาในด้านอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในช่วง 4 ทศวรรษที่ผ่านมา เป็นการ พัฒนาที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อทรัพยากรโลกเป็นอย่างมาก เมื่อปี 2543 ประเทศไทย และ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวม 189 ประเทศจึงรวมตัวกันในการประชุมองค์การสหประชาชาติที่มหานครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา และเห็นพ้องต้องกันในการตั้งเป้าหมายการพัฒนาทั้งในระดับชาติและระดับสากลที่ทุก ประเทศจะ ดำเนินการร่วมกันให้ได้ภายในปี 2558 โดยเป้าหมายดังกล่าวเรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษหรือ Millennium Development Goals (MDGs) อันประกอบด้วย 8 เป้าหมายหลัก คือ 1. ขจัดความยากจน และความหิวโหย 2. ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา 3. ส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศ และบทบาทสตรี 4. ลดอัตราการตายของเด็ก 5. พัฒนาสุขภาพของสตรีมีครรภ์ 6. ต่อสู้กับโรคเอดส์ มาลา เรียนและโรคสำคัญอื่น ๆ 7. รักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และ 8. ส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนเพื่อ การพัฒนาในประชาคมโลก

ระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมา เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษทั้ง 8 ข้อ กำลังจะใกล้สุดลงโดยประสบ ความสำเร็จเป็นอย่างดีในหลายประเทศ ซึ่งเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการพัฒนา องค์การสหประชาชาติจึงได้

กำหนดเป้าหมายการพัฒนาขึ้นใหม่โดยอาศัยกรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ซึ่งจะใช้เป็นทิศทางการพัฒนาตั้งแต่เดือนกันยายน ปี 2558 ถึงเดือนสิงหาคม 2573 ครอบคลุมระยะเวลา 15 ปี โดยประกอบไปด้วย 17 เป้าหมายคือ

เป้าหมายที่ 1 ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่

1.1 ภายในปี 2573 ขจัดความยากจนขั้นรุนแรงทั้งหมด ซึ่งในปัจจุบันวัดจากคนที่ค่าใช้จ่ายดำรงชีพรายวันต่ำกว่า 51.25 ดอลลาร์

1.2 ภายในปี 2573 ลดสัดส่วนชาว หญิง และเด็กในทุกช่วงวัยที่อยู่ภายใต้ความยากจนในทุกมิติ ตามนิยามของแต่ละประเทศ ให้ลดอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง

1.3 ดำเนินการให้เป็นผลตามระบบและมาตรการคุ้มครองทางสังคม ที่เหมาะสมของแต่ละประเทศ และให้ครอบคลุมถึงกลุ่มที่ยากจนและเปราะบางภายในปี 2573

1.4 ภายในปี 2573 สร้างหลักประกันว่าชายและหญิงทุกคน โดยเฉพาะที่ยากจนและเปราะบาง มีสิทธิเท่าเทียมกันในทรัพยากรทางเศรษฐกิจ รวมถึงการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน การเป็นเจ้าของ และควบคุมเหนือที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อื่น มรดก ทรัพยากรธรรมชาติ เทคโนโลยีที่เหมาะสมและบริการทางการเงิน ซึ่งรวมถึงระบบการเงินระดับฐานราก (microfinance)

1.5 ภายในปี 2573 สร้างภูมิคุ้มกัน และลดการเปิดรับและความเปราะบางต่อเหตุรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ให้กับผู้ที่ยากจนและอยู่ในสถานการณ์เปราะบาง

โดยมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

1) สร้างหลักประกันว่าจะมีการระดมทรัพยากรอย่างมีนัยสำคัญจากแหล่งที่หลากหลายรวมถึงการยกระดับความร่วมมือเพื่อการพัฒนา เพื่อที่จะจัดให้มีแนวทางที่เพียงพอและคาดเดาได้แก่ประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ในการดำเนินงานตามแผนงานและนโยบายเพื่อยุติความยากจนในทุกมิติ

2) สร้างกรอบนโยบายที่เหมาะสมในระดับประเทศ และระดับนานาชาติบนฐานของยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สนับสนุนคนจากจน (pro-poor) และคำนึงถึงความละเอียดอ่อนเชิงเพศภาวะ (gender-sensitive) เพื่อจะสนับสนุนการเร่งการลงทุนเพื่อปฏิบัติการขจัดความยากจน

เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

2.1 ยุติความหิวโหยและสร้างหลักประกันให้ทุกคน โดยเฉพาะที่ยากจนและอยู่ในภาวะเปราะบางอันรวมถึงทารก ได้เข้าถึงอาหารที่ปลอดภัย มีโภชนาการ และเพียงพอตลอดทั้งปี ภายในปี 2573

2.2 ยุติภาวะทุพโภชนาการ, ภาวะทุพโภชนาการแบบและแก้ไขปัญหาค่าความดั่งการสารอาหารของหญิงวัยรุ่น หญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร และผู้สูงอายุ ภายในปี 2573 รวมถึงบรรลุเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันระหว่างประเทศว่าด้วยภาวะแคระแกร็นและผอมแห้งในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ภายในปี 2568

2.3 เพิ่มผลิตภาพทางการเกษตรและรายได้ของผู้ผลิตอาหารรายเล็ก โดยเฉพาะผู้หญิงคนพื้นเมือง เกษตรกร แบบครอบครัว คนเลี้ยงปศุสัตว์ ชาวประมง ให้เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า โดยรวมถึงการเข้าถึงที่ดินและทรัพยากร และปัจจัยนำเข้าในการผลิต ความรู้ บริการทางการเงิน ตลาด และโอกาสสำหรับการเพิ่มมูลค่าและการจ้าง งานนอกฟาร์ม อย่างปลอดภัยและเท่าเทียม ภายในปี 2573

2.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการบริโภคอาหารที่ยั่งยืนและดำเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่มีภูมิคุ้มกันที่จะเพิ่มผลิตภาพและการผลิต ซึ่งจะช่วยรักษาระบบนิเวศ เสริมขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะอากาศรุนแรง ภัยแล้ง ภูเขาภัย และภัยพิบัติอื่น ๆ และจะช่วยพัฒนาที่ดินและคุณภาพดินอย่างต่อเนื่อง ภายในปี 2573

2.5 คงความหลากหลายทางพันธุกรรมของเมล็ดพันธุ์พืชที่ใช้เพาะปลูก สัตว์ในไร่นาและที่เลี้ยงตามบ้านเรือน และชนิดพันธุ์ตามธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับพืชและสัตว์เหล่านั้น รวมถึงให้มีธนาคารเมล็ดพันธุ์และพืชที่มีการจัดการที่ดีและมีความหลากหลาย ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ และสร้างหลักประกันจะมีการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรทางพันธุกรรมและองค์ความรู้ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องอย่างธรรมและเท่าเทียม ตามที่ตกลงกันระหว่างประเทศ ภายในปี 2573

โร้เนแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1) เพิ่มการลงทุนตลอดการยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานในชนบท การวิจัยเกษตรและการขยายบริการ การพัฒนาเทคโนโลยี และการอำนวยความสะดวกของพืชและสัตว์ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

2) แก้ไขและป้องกันการกีดกันและการบิดเบือนทางการค้าในตลาดเกษตรโลก รวมถึงการขจัดการอุดหนุนสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกทุกรูปแบบและมาตรการเพื่อการส่งออกทุกแบบที่ให้ผลประโยชน์เดียวกัน โดยให้เน้นไปตามอาณัติของกรอบการพัฒนาโดฮา

3) เลือกใช้มาตรการที่สร้างหลักประกันได้ว่าตลาดโลกมีอาหารและตลาดอนุพันธ์สามารถทำงานได้อย่างเหมาะสม และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลของตลาดและข้อมูลสำรองอาหารได้อย่างทันสมัย เพื่อจำกัดความผันผวนของราคาอาหารอย่างรุนแรง

เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย

3.1 ลดอัตราการตายของมารดาทั่วโลกให้ต่ำกว่า 70 ต่อการเกิดมีชีพ 1 แสนคนภายในปี 2573

3.2 ยุติการตายที่ป้องกันได้ของทารกแรกเกิดและเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี โดยทุกประเทศจะลดอัตราการตายในทารกลงให้ต่ำกว่า 12 ต่อการเกิดมีชีพพันคน และลดอัตราการตายในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ลงให้ต่ำกว่า 25 ต่อการเกิดมีชีพพันคน ภายในปี 2573

3.3 ยุติการแพร่กระจายของเอดส์ วัณโรค มาลาเรีย และโรคเขตร้อนที่ถูกละเลย และต่อสู้กับโรคดื้อยักเสบ โรคติดต่อทางน้ำ และโรคติดต่ออื่น ๆ ภายในปี 2573

3.4 ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อให้ลดลงหนึ่งในสามผ่านทางการป้องกัน และการรักษาโรค และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดี ภายในปี 2573

3.5 เสริมการป้องกันและการรักษาการใช้สารในทางที่ผิดและการใช้แอลกอฮอล์ในทางอันตราย

3.6 ลดจำนวนการตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนทั่วโลกครึ่งหนึ่ง ภายในปี 2563

2.7 สร้างหลักประกันว่ามีการเข้าถึงบริการ ข้อมูล การให้การศึกษาเกี่ยวกับอนามัย เจริญพันธุ์โดยเจ้าหน้าที่ รวมถึงการวางแผนครอบครัว และการผสมอนามัยเจริญพันธุ์ในยุทธศาสตร์ และแผนงานระดับชาติ ภายในปี 2573

3.8 บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้

3.9 ลดจำนวนการตายและการป่วยจากสารเคมีอันตราย และจากการเป็นเพื่อนและมลพิษทางอากาศ น้ำ และดิน ให้ลดลงอย่างมาก ภายในปี 2573

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) เสริมการดำเนินงานของกรอบอนุสัญญาขององค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบในทุกประเทศตามความเหมาะสม

2) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาวัคซีนและยาสำหรับโรคที่ติดต่อและไม่ติดต่อที่ส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อประเทศกำลังพัฒนาให้มีการเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นในราคาที่สามารถซื้อหาได้ ตามปฏิญญาโดยความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าและการสาธารณสุข ซึ่งเน้นย้ำสิทธิสำหรับประเทศกำลังพัฒนาที่จะใช้บทบัญญัติในความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการค้าอย่างเต็มที่ ในเรื่องการผ่อนปรนเพื่อจะปกป้องสุขภาพสาธารณะและโดยเฉพาะการเข้าถึงยาโดยถ้วนหน้า

3) เพิ่มการใช้เงินที่เกี่ยวกับสุขภาพ และการสรรหา การพัฒนา การฝึกฝน และทางเก็บรักษากำลังคน ด้านสุขภาพในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่ด้อยและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก

4) เสริมขีดความสามารถสำหรับทุกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนาในเรื่อง การเงินเบื้องต้น การลดความเสี่ยง และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสุขภาพในระดับประเทศและระดับโลก

เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี 2573

4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา กายวิถุและจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ ภายในปี 2570 เพื่อให้ เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา

4.3 ให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึง มหาวิทยาลัยที่มีราคาที่สามารถจ่ายได้และมีคุณภาพ ภายในปี 2573

4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพ สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดี และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี 2573

4.5 ชักจูงความเหลื่อมล้ำทางเพศในการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่ง รวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็กเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี 2573

4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูง ทั้งชายและหญิง สามารถอ่านออกเขียนได้ และคำนวณได้ ภายในปี 2573

4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนา อย่างยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างประเทศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสุขและไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในความร่วมมือของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี 2573

โงมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศ ภาวะและให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิผล สำหรับทุกคน

2) ขยายจำนวนทุนการศึกษาในทั่วโลกที่ให้สำหรับประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศ พัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในแอฟริกา ในการสมัครเข้า ศึกษา ต่อ ใน ระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อ สารด้าน เท ค นิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี 2563

3) เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านทางความร่วมมือระหว่างประเทศใน การฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลัง วัฒนาที่เป็น เกาะขนาดเล็ก ภายในปี 2573

เป้าหมายที่ 5 บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศและให้อำนาจของผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน

5.1 ยุติการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบที่มีต่อผู้หญิงและเด็กหญิงในทุกที่

5.2 ขจัดความรุนแรงทุกรูปแบบที่มีต่อผู้หญิงและเด็กหญิงทั้งในที่สาธารณะและที่รโหฐาน รวมถึงการค้ามนุษย์ การกระทำทางเพศและการแสวงประโยชน์ในรูปแบบอื่น

5.3 ขจัดแนวปฏิบัติที่เป็นภัยทุกรูปแบบ อาทิ การแต่งงานในเด็กก่อนวัยอันควรโดยการบังคับ และการทำลายอวัยวะเพศหญิง

5.4 ยอมรับและให้คุณค่าต่อการดูแลและการทำงานบ้านแบบไม่ได้รับค่าจ้าง โดยจัดเตรียมบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐานและนโยบายการคุ้มครองทางสังคมให้ และสนับสนุนความรับผิดชอบร่วมกันภายในครัวเรือน และครอบครัว ตามความเหมาะสมของแต่ละประเทศ

5.5 สร้างหลักประกันว่าผู้หญิงจะมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพและมีโอกาสที่เท่าเทียมในการเป็นผู้นำในทุกระดับของการตัดสินใจในทางการเมือง เศรษฐกิจ และภาคสาธารณะ

5.6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์และสิทธิการเจริญพันธุ์โดยถ้วนหน้า ตามที่ตกลงในแผนปฏิบัติการของการประชมนานาชาติว่าด้วยประชากรและการพัฒนา และแผนปฏิบัติการปักกิ่งและเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมทบทวนเหล่านั้น

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) ดำเนินการปฏิรูปเพื่อให้ผู้หญิงมีสิทธิที่เท่าเทียมในทรัพยากรทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการเป็นเจ้าของที่ดิน การควบคุมที่ดินและทรัพย์สินในรูปแบบอื่น การบริการทางการเงิน การรับมรดกและทรัพยากรธรรมชาติ ตามกฎหมายของประเทศ

2) เพิ่มพูนการใช้เทคโนโลยีโดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมการให้อำนาจแก่ผู้หญิง

3) เลือกใช้และเสริมความเข้มแข็งแก่นโยบายที่ดีและกฎระเบียบที่บังคับใช้ได้ เพื่อส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและการให้อำนาจแก่ผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคนในทุกระดับ

เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคน และมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

6.1 บรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงน้ำดื่มน้ำที่ปลอดภัยและมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ ภายในปี 2573

6.2 บรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้มแข็งมีสุขอนามัยที่พอเพียงและเป็นธรรมและยุติการขับถ่ายในที่โล่ง โดยให้มีความสนใจเป็นพิเศษต่อความต้องการของผู้หญิงเด็กหญิงและกลุ่มที่อยู่ใต้สถานการณ์ที่เปราะบางภายในปี 2573

6.3 ยกกระดับคุณภาพน้ำ โดยลดมลพิษ จัดการทิ้งขยะและลดการปล่อยสารเคมีและวัสดุอันตรายลดสัดส่วนน้ำเสียที่ไม่ผ่านกระบวนการลงครึ่งหนึ่ง และเพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่ทั่วโลก ภายในปี 2573

6.4 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในทุกภาคส่วน และสร้างหลักประกันว่าจะมีการใช้น้ำ และ จัดหาน้ำที่ยั่งยืน เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และลดจำนวนประชาชนที่ประสบความทุกข์จาก การ ขาดแคลนน้ำ ภายในปี 2573

6.5 ดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบองค์รวมในทุกระดับ รวมถึงผ่านทาง ความ ร่วมมือระหว่างเขตแดนตามความเหมาะสม ภายในปี 2573

6.6 ปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ รวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชื้นน้ำจืด และทะเลสาบ ภายในปี 2563

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) ขยายความร่วมมือระหว่างประเทศและการสนับสนุนการเสริมสร้างขีดความสามารถให้แก่ ประเทศกำลังพัฒนาในกิจกรรมและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับน้ำและสุขอนามัย ซึ่งรวมถึงด้านการเก็บน้ำ การขจัด กลือ การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการน้ำเสีย เทคโนโลยีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่

2) สนับสนุนและเพิ่มความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการ จัดการ น้ำ และสุขอนามัย

เป้าหมายที่ 7 สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน

7.1 สร้างหลักประกันว่ามีการเข้าถึงการบริการพลังงานสมัยใหม่ใน ราคาที่สามารถซื้อหาได้ และเชื่อถือได้ ภายในปี 2573

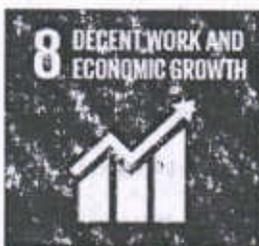
7.2 เพิ่มสัดส่วนของพลังงานทดแทนในการผสมผสานการใช้ พลังงานของโลก ภายในปี 2573

7.3 เพิ่มอัตราการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงานของโลก ให้เพิ่มขึ้น 2 เท่า ภายในปี 2573

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) ยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงการวิจัย และเทคโนโลยีพลังงานที่สะอาด โดยรวมถึงพลังงานทดแทน ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และเทคโนโลยี เชื้อเพลิงฟอสซิลขั้นสูงและสะอาด และสนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานและเทคโนโลยี พลังงานที่สะอาด ภายในปี 2573

2) ขยายโครงสร้างพื้นฐานและพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับการจัดส่งบริการพลังงานที่เป็นสมัยใหม่ และยั่งยืนให้โดยถ้วนหน้าในประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะ ขนาดเล็ก ภายในปี 2573

เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานดี สำหรับทุกคน

8.1 ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตาม บริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ของ

ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด มีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 7 ต่อปี

8.2 บรรลุการมีผลิตภาพทางเศรษฐกิจในระดับที่สูงขึ้นผ่านการทำให้หลากหลายการยกระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงการมุ่งเน้นในภาคส่วนที่มีมูลค่าเพิ่มสูงและใช้แรงงานเข้มข้น

8.3 ส่งเสริมนโยบายที่มุ่งการพัฒนาที่สนับสนุนกิจกรรมที่มีผลิตภาพ การสร้างงานที่สมควร ความเป็นผู้ประกอบการ ความสร้างสรรค์และนวัตกรรม และส่งเสริมการเกิดและการเติบโตของวิสาหกิจรายย่อย ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ซึ่งรวมถึงผ่านทาง การเข้าถึงบริการทางการเงิน

8.4 พัฒนาความมีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรของโลกในการบริโภคและการผลิต และพยายามที่จะตัด ความเชื่อมโยงระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจและการทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมซึ่งเป็นไปตามกรอบการ ดำเนินงาน 10 ปีของแผนการทำงานเพื่อการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน โดยมีประเทศที่ พัฒนาแล้วเป็นผู้นำ ในการดำเนินการ ไปจนถึงปี 2573

8.5 บรรลุการจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่สมควรสำหรับหญิงและชายทุกคน รวมถึงเยาวชน และผู้มีภาวะทุพพลภาพ และให้มีการจ่ายที่เท่าเทียมสำหรับงานที่มีคุณค่าเท่าเทียมกัน ภายในปี 2573

8.6 ลดสัดส่วนของเยาวชนที่ไม่มีงานทำ ที่ไม่มีการศึกษา และที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม ภายในปี 2563

8.7 ดำเนินมาตรการโดยทันทีและมีประสิทธิภาพเพื่อขจัดแรงงานบังคับ ยุติความเป็นทาสสมัยใหม่ และการค้ามนุษย์ และยับยั้งและกำจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ซึ่งรวมถึงการเกณฑ์และ การ ใช้ทหาร เด็ก และยุติการใช้แรงงานเด็กในทุกรูปแบบในปี 2568

8.8 ปกป้องสิทธิแรงงานและส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและมั่นคง สำหรับผู้ทำงานทุกคน รวมถึงผู้ทำงานต่างดาว โดยเฉพาะหญิงต่างดาว และผู้ทำงานเสี่ยงอันตราย

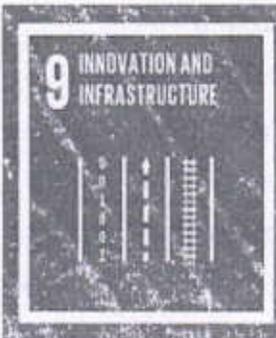
8.9 ออกแบบและใช้นโยบายที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่จะสร้างงาน และส่งเสริมวัฒนธรรมและ ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ภายในปี 2573

8.10 เสริมความแข็งแกร่งของสถาบันทางการเงินภายในประเทศเพื่อส่งเสริมและขยาย การเข้าถึงการธนาคาร การประกันภัย และบริการทางการเงินแก่ทุกคน

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) เพิ่มเติมความช่วยเหลือเพื่อการค้า (Aid for Trade) สำหรับประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รวมถึงผ่านช่องทางของกรอบการทำงานแบบบูรณาการสำหรับความช่วยเหลือ ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการค้าแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

2) พัฒนากลยุทธ์ทำให้เกิดการดำเนินงานของยุทธศาสตร์โลกสำหรับการจ้างงานในเยาวชน และดำเนินการตามข้อตกลงเรื่องงานของโลกขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ภายในปี 2563

เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่ีความทนทาน ส่งเสริม การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

9.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้ ยั่งยืน และมีความทนทาน ซึ่งรวมถึงโครงสร้างพื้นฐานของภูมิภาคและที่ข้ามเขตแดน เพื่อ สนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ โดยมุ่งเป้า ที่การเข้าถึงได้ในราคาที่สามารถจ่ายได้และเท่าเทียมสำหรับทุกคน

9.2 ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และภายในปี 2573 ให้เพิ่มส่วนแบ่งของอุตสาหกรรมในการจ้างงานและผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ โดยให้เป็นไปตาม สภาวะแวดล้อมของประเทศ และให้เพิ่มส่วนแบ่งขึ้นเป็น 2 เท่าในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

9.3 เพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงินโดยรวมถึงเครดิตในราคาที่สามารถจ่ายได้ให้แก่อุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดเล็ก โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา และให้เพิ่มการผนวกกลุ่มเหล่านี้เข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่า และตลาด

9.4 ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและปรับปรุงอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและการใช้เทคโนโลยีและกระบวนการทางอุตสาหกรรมที่สะอาดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยทุกประเทศดำเนินการตามขีดความสามารถของแต่ละประเทศ ภายในปี 2573

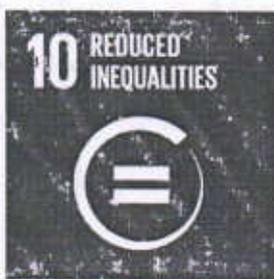
9.5 เพิ่มทุนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ยกระดับขีดความสามารถทางเทคโนโลยีของภาคอุตสาหกรรมในทุกประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา และให้ภายในปี 2573 มีการส่งเสริมนวัตกรรมและให้เพิ่มจำนวนผู้ปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนาต่อประชากร 1 ล้านคนและการใช้จ่ายในภาคสาธารณะและเอกชนในการวิจัยและพัฒนาให้เพิ่มมากขึ้น

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) ย่นย่อความสะดวกรวดเร็วการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืนและทนทานในประเทศกำลังพัฒนา ผ่านทางการยกระดับการสนับสนุนทางการเงิน เทคโนโลยี และด้านวิชาการ ให้แก่ประเทศในแอฟริกา ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก

2) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรมภายในประเทศในประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงการให้มีสภาพแวดล้อมทางนโยบายที่นำไปสู่ความหลากหลายของอุตสาหกรรมและการเพิ่มมูลค่าของสินค้าโภคภัณฑ์

3) การเพิ่มการเข้าถึงเทคโนโลยีด้านข้อมูลและการสื่อสาร และพยายามที่จะจัดให้มีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตโดยถ้วนหน้าและในราคาที่จ่ายได้สำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุดภายใน ปี 2563

เป้าหมายที่ 10 ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ

10.1 ให้บรรลุอย่างต่อเนื่องและคงการเติบโตของรายได้ในกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่ยากจนที่สุด ในอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ภายในปี 2573

10.2 ให้อำนาจและส่งเสริมความครอบคลุมด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองสำหรับทุกคน โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ ความบกพร่องทางร่างกาย เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ แหล่งกำเนิด ศาสนา หรือสถานะทางเศรษฐกิจหรืออื่นๆ ภายในปี 2573

10.3 สร้างหลักประกันว่าจะมีโอกาสที่เท่าเทียมและลดความไม่เสมอภาคของผลลัพธ์ รวมถึงโดยการขจัดกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติที่เลือกปฏิบัติและส่งเสริมการออกกฎหมาย นโยบาย และการกระทำที่เหมาะสมในเรื่องนี้

10.4 เลือกใช้นโยบาย โดยเฉพาะนโยบายการคลัง ค่าจ้าง และการคุ้มครองทางสังคม และให้บรรลุความเสมอภาคยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

10.5 พัฒนากฎระเบียบและการติดตามตรวจสอบตลาดเงินและสถาบันการเงินของโลก และเสริมความแข็งแกร่งในการดำเนินการกฎระเบียบดังกล่าว

10.6 สร้างหลักประกันว่าจะมีตัวแทนและเสียงสำหรับประเทศกำลังพัฒนาในการตัดสินใจของสถาบันทางเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สถาบันมีประสิทธิผล เชื่อถือได้ มีความรับผิดชอบ และชอบธรรมมากขึ้น

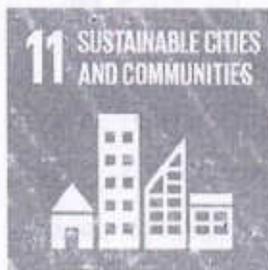
10.7 อำนวยความสะดวกในการอพยพและเคลื่อนย้ายคนให้เป็นไปด้วยความสงบ ปลอดภัย เป็นไปตามระเบียบ และมีความรับผิดชอบ รวมถึงผ่านทาง การดำเนินงานตามนโยบายด้านการอพยพที่มีการวางแผนและจัดการที่ดี

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) ดำเนินการตามหลักการการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างสำหรับประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยเป็นไปตามความตกลงองค์การการค้าโลก

2) สนับสนุนการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการและการไหลของเงิน ซึ่งรวมถึงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ไปยังรัฐที่มีความจำเป็นมากที่สุด เฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศกำลังพัฒนาน้อยที่สุด ประเทศในแอฟริกา รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่มีทหารออกสู่ทะเล โดยให้เป็นไปกรรมแผนและแผนงานของประเทศเหล่านั้น

3) ลดค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมของการส่งเงินกลับประเทศของผู้อพยพ (migrant remittances) ให้ต่ำกว่าร้อยละ 3 และขจัดการชำระเงินระหว่างประเทศ (remittance corridors) ที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าร้อยละ 5 ภายในปี 2573

เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิต้านทาน และยั่งยืน

11.1 สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงที่อยู่อาศัยและการบริการพื้นฐานที่พอเพียง ปลอดภัย และในราคาที่สามารถจ่ายได้ และยกระดับชุมชนแออัด ภายในปี 2573

11.2 จัดให้มีการเข้าถึงระบบคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน เข้าถึงได้ ปลอดภัย ในราคาที่สามารถจ่ายได้ สำหรับทุกคน พัฒนาความปลอดภัยทางถนนโดยการขยายการขนส่งสาธารณะ และคำนึงเป็นพิเศษถึงกลุ่มคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ผู้หญิง เด็ก ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย และผู้สูงอายุ ภายในปี 2573

11.3 ยกระดับการพัฒนาเมืองและขีดความสามารถให้ครอบคลุมและยั่งยืน เพื่อการวางแผน และการบริหารจัดการการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์อย่างมีส่วนร่วม บูรณาการและยั่งยืนในทุกประเทศภายในปี 2573

11.4 เสริมความพยายามที่จะปกป้องและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติของโลก

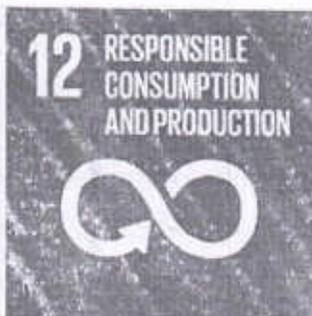
11.5 ลดจำนวนการตายและจำนวนคนที่ได้รับผลกระทบ และลดการสูญเสียโดยตรงทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบมวลรวมภายในประเทศของโลกที่เกิดจากภัยพิบัติ ซึ่งรวมถึงภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับน้ำ โดยมุ่งเป้าปกป้องกระแจนและคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ภายในปี 2573

11.6 ลดผลกระทบทางลบของเมืองต่อสิ่งแวดล้อมต่อหัวประชากร โดยรวมถึงการให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อคุณภาพอากาศและการจัดการของเสียของเทศบาลและอื่นๆ ภายในปี 2573

11.7 จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสีเขียวที่ปลอดภัยครอบคลุมและเข้าถึงได้ โดยถ้วนหน้า โดยเฉพาะผู้หญิง เด็ก คนชรา และผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย ภายในปี 2573

โต๊ะชี้แนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- 1) สนับสนุนการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมระหว่างพื้นที่เมืองรอบเมือง และชนบท โดยการเสริมความแข็งแกร่งของการวางแผนการพัฒนาในระดับชาติและระดับภูมิภาค
- 2) ภายในปี 2563 เพิ่มจำนวนเมืองและกระบวนการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ที่เลือกใช้และดำเนินการตามนโยบายและแผนที่บูรณาการ เพื่อนำไปสู่ความครอบคลุม ความมีประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร การลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีภูมิคุ้มกันต่อภัยพิบัติ และให้พัฒนา และดำเนินการตามการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติแบบองค์รวมในทุกกระดับ ให้เป็นไปตามกรอบการดำเนินงานเซนโตเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ.2558-2573
- 3) สนับสนุนประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รวมถึงผ่านทางความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการ ในการสร้างอาคารที่ยั่งยืนและทนทานโดยใช้วัสดุท้องถิ่น

เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคที่ยั่งยืน

12.1 ดำเนินการให้เป็นผลตามกรอบการดำเนินงานระยะ 10 ปี ว่าด้วยการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน ทุกประเทศนำไปปฏิบัติ โดยประเทศ พัฒนาแล้วเป็นผู้นำ โดยคำนึงถึงการพัฒนาและขีดความสามารถของประเทศกำลังพัฒนา

12.2 บรรลุการจัดการที่ยั่งยืนและการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติ อย่างมีประสิทธิภาพ ภายในปี 2573

12.3 ลดขยะเศษอาหารของโลกครึ่งหนึ่งในระดับค้าปลีกและผู้บริโภค และลดการสูญเสียและการจัดการของเสียจากกระบวนการผลิตและห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว ภายในปี 2573

12.4 บรรลุการจัดการของเสียทุกชนิดในวิธีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตลอดทั้งวงจรชีวิตของสิ่งเหล่านั้น ตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่ตกลงกันแล้ว และลดการปลดปล่อยสิ่งเหล่านั้น ออกรสู่อากาศ น้ำ และดินอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อที่จะลดผลกระทบทางลบที่จะมีต่อสุขภาพของมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด ภายในปี 2563

12.5 ลดการผลิตของเสียโดยการป้องกัน การลด การแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ และการนำมาใช้ซ้ำภายในปี 2573

12.6 สนับสนุนให้บริษัท โดยเฉพาะบริษัทข้ามชาติและบริษัทขนาดใหญ่ รับแนวปฏิบัติที่ยั่งยืน และผนวกข้อมูลด้านความยั่งยืนลงในรายงานรายงานของบริษัทเหล่านั้น

12.7 ส่งเสริมแนวปฏิบัติด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาคสาธารณะที่ยั่งยืน ตามนโยบายและการให้ลำดับความสำคัญของประเทศ

12.8 สร้างหลักประกันว่าประชาชนในทุกแห่งมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและความตระหนักถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนและวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ภายในปี 2573

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- 1) สนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาในการเสริมความแข็งแกร่งของขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะขับเคลื่อนไปสู่รูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนยิ่งขึ้น
- 2) 12.b พัฒนาและดำเนินการใช้เครื่องมือเพื่อยังจะติดตามตรวจสอบผลกระทบของการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับารร่องเท้าที่ยั่งยืนที่สร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น
- 3) 12.c ทำให้การอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ไร้ประสิทธิภาพและนำไปสู่การบริโภคที่สิ้นเปลืองมีความเหมาะสมผล โดยกำจัดการบิดเบือนทางการตลาดโดยให้สอดคล้องสถานะแวดล้อมของประเภท รวมถึงการปรับโครงสร้างภาษีและเลิกการอุดหนุนที่เป็นภัยเหล่านั้นในที่ยังมีการใช้อยู่ เพื่อให้สะท้อนผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงอย่างเต็มที่ถึงความจำเป็นและเงื่อนไขที่เจาะจงของประเทศกำลังพัฒนาและลดผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นที่จะมีต่อการพัฒนาของประเทศเหล่านั้น ในลักษณะที่เป็นการคุ้มครองคนจนและชุมชนที่ได้รับผลกระทบ

เป้าหมายที่ 13 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

- 13.1 เสริมภูมิคุ้มกันและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตราย และภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศในภูมิภาคประเทศ
- 13.2 บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ

13.3 พัฒนาการศึกษ การสร้างความตระหนักรู้ และขีดความสามารถของมนุษย์และของสถาบันในเรื่องการลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปรับตัว การลดผลกระทบและการเตือนภัยล่วงหน้า

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- 1) ดำเนินการให้เกิดผลตามพันธกรณีที่ผูกมัดต่อประเทศพัฒนาแล้วซึ่งเป็นภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่มีเป้าหมายร่วมกันระดมทุนจากทุกแหล่ง ให้ได้จำนวน 1 แสนล้านเหรียญสหรัฐต่อปี ภายในปี 2563 เพื่อจะแก้ปัญหาความจำเป็นของประเทศกำลังพัฒนาในบริบทของการดำเนินการด้านการลดก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญและมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน และทำให้กองทุน Green Climate Fund ดำเนินงานอย่างเต็มที่โดยเร็วที่สุดผ่านการให้ทุน (capitalization)
- 2) ส่งเสริมกลไกที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการวางแผนและการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างมีประสิทธิภาพในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และให้ความสำคัญต่อผู้หญิงเยาวชน และชุมชนท้องถิ่นและชายขอบ

2) ส่งเสริมกลไกที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการวางแผนและการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างมีประสิทธิภาพในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และให้ความสำคัญต่อผู้หญิงเยาวชน และชุมชนท้องถิ่นและชายขอบ

เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

14.1 ปกป้องและลดมลพิษทางทะเลทุกประเภท โดยเฉพาะจากกิจกรรม บนแผ่นดิน รวมถึงซากปรักหักพังทางทะเลและมลพิษของสารอาหาร (nutrient pollution) ภายในปี 2568

14.2 บริหารจัดการและปกป้องระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบทางลบที่มีนัยสำคัญ รวมถึงโดยการเสริมภูมิทัศน์ และปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟู เพื่อบรรลุการมีมหาสมุทรที่มีสุขภาพดีและมีผลิตภาพ ภายในปี 2563

14.3 ลดและแก้ปัญหาทางผลกระทบของการเป็นกรดในมหาสมุทร โดยรวมถึงผ่านทาง การเพิ่มพูนความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์ในทุกระดับ

14.4 ภายในปี 2563 ให้กำกับอย่างมีประสิทธิภาพในเรื่องการเก็บเกี่ยวและยุติการประมงเกินขีดจำกัด การประมงที่ผิดกฎหมาย ที่ไม่มีการรายงาน และที่ไม่มีการควบคุม และแนวปฏิบัติด้านการประมงที่เป็นไปอย่างยั่งยืน และดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการจัดการที่อยู่บนฐานวิทยาศาสตร์ เพื่อจะเพิ่มฝูงปลา (fish stock) ในเวลาที่สั้นที่สุดที่จะเป็นไปได้ อย่างน้อยที่สุดในระดับที่สามารถไปถึงจุดสูงสุดที่ให้ผลตอบแทนแบบยั่งยืน (maximum sustainable yield) ตามคุณลักษณะทางชีววิทยาของสัตว์น้ำเหล่านั้น

14.5 ภายในปี 2563 อนุรักษ์พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งอย่างน้อยร้อยละ 10 ให้เป็นไปตามกฎหมายระหว่างประเทศและภายในประเทศ และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุดที่มีอยู่

14.6 ภายในปี 2563 ยับยั้งรูปแบบการอุดหนุนการประมงบางอย่างที่มีส่วนทำให้เกิดการประมงเกินขีดจำกัด ขจัดการอุดหนุนที่มีส่วนทำให้เกิดการประมงที่ผิดกฎหมาย ที่ไม่มีการรายงาน และที่ไม่มีการควบคุม และระงับการริเริ่มการอุดหนุนในลักษณะดังกล่าว ตระหนักว่าการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างที่เหมาะสม และมีประสิทธิผลสำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุดควรเป็นส่วนควบในการเจรจาการอุดหนุนการประมงขององค์การการค้าโลก

14.7 ภายในปี 2573 เพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศพัฒนาน้อยที่สุดจากการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน รวมถึงผ่านทาง การบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในเรื่อง การประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการท่องเที่ยว

โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1) เพิ่มความรู้ทางวิทยาศาสตร์ พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัย และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเลของคณะกรรมการสมุทรศาสตร์ระหว่างรัฐบาล เพื่อจะพัฒนาคุณภาพของมหาสมุทรและเพิ่มพูนให้ความหลากหลายทางชีวภาพในทะเลมีส่วนสนับสนุนการพัฒนาของประเทศกำลังพัฒนามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัฐกำลัง พัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

- 2) จัดให้มีการเข้าถึงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งสำหรับชาวประมงที่บ้านรายเล็ก
- 3) เพิ่มพูนการอนุรักษ์และการใช้มหาสมุทรและทรัพยากรเหล่านั้นอย่างยั่งยืน โดยการดำเนินการให้เกิดผลตามกฎหมายระหว่างประเทศตามที่สะท้อนใน UNCLOS ซึ่งเป็นกรอบทางกฎหมายสำหรับการอนุรักษ์และการใช้มหาสมุทรและทรัพยากรเหล่านั้นอย่างยั่งยืน ตามที่ระบุในย่อหน้าที่ 158 ของเอกสาร The Future We Want

เป้าหมายที่ 15 ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดความเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นฟูสภาพดินอย่างยั่งยืน และหยุดการสูญเสียมลพิษทางชีวภาพ

15.1 สร้างหลักประกันว่าจะมีการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ระบบนิเวศบกและในน้ำจืดในแผ่นดินรวมทั้งบริการทางระบบนิเวศอย่างยั่งยืน เฉพาะอย่างยิ่ง ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ ภูเขาและเขตแห้ง แล้ง โดยเป็นไปตามข้อบังคับภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศ ภายในปี 2563

15.2 ส่งเสริมการดำเนินการด้านการบริหารจัดการป่าไม้ทุกประเภทอย่างยั่งยืน หยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่า ฟื้นฟูป่าที่เสื่อมโทรม และเริ่มการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าทั่วโลก ภายในปี 2563

15.3 ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย ฟื้นฟูแผ่นดินและดินที่เสื่อมโทรม รวมถึงแผ่นดินที่ได้รับผลกระทบจากการกลายสภาพเป็นทะเลทราย ความแห้งแล้ง และอุทกภัย และพยายามที่จะบรรลุถึงโลกที่ไร้ความเสื่อมโทรมของที่ดิน ภายในปี 2573

15.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีการอนุรักษ์ระบบนิเวศภูเขาและความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศเหล่านั้น เพื่อจะเพิ่มพูนขีดความสามารถของระบบนิเวศเหล่านั้นที่จะให้ผลประโยชน์อันสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี 2573

15.5 ปฏิบัติการที่จำเป็นและเร่งด่วนเพื่อลดการเสื่อมโทรมของถิ่นที่อยู่ตามธรรมชาติ หยุดยั้งการสูญเสียมลพิษทางชีวภาพ และภายในปี 2563 จะปกป้องและป้องกันการสูญพันธุ์ของชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม

15.6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม และส่งเสริมการเข้าถึงทรัพยากรเหล่านั้นอย่างเหมาะสม

15.7 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อจะยุติการค้าและการขนย้ายชนิดพันธุ์พืชและสัตว์คุ้มครองและแก้ปัญหาทั้งอุปสงค์และอุปทานต่อผลิตภัณฑ์สัตว์ป่าที่ผิดกฎหมาย

15.8 นำมาตรการมาใช้เพื่อป้องกันการนำเข้าและลดผลกระทบของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานในระบบนิเวศบก ทะเลน้ำและควมคุมหรือขจัด priority species ภายในปี 2563

15.9 บูรณาการมูลค่าของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพเข้าไปสู่การวางแผน การพัฒนา ยุทธศาสตร์การลดความยากจน และบัญชีที่ระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ภายในปี 2563

โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) ระดมและเพิ่มทรัพยากรทางการเงินจากทุกแหล่งเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศอย่างยั่งยืน
- 2) ระดมทรัพยากรจากทุกแหล่งและทุกระดับเพื่อสนับสนุนเงินแก่การบริหารจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน และจัดหาแรงจูงใจที่เหมาะสมสำหรับประเทศกำลังพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าในการบริหารจัดการซึ่งรวมถึงการอนุรักษ์และการปลูกป่า
- 3) เพิกถอนการสนับสนุนในระดับโลกสำหรับความพยายามที่จะต่อสู้การค้าและการเคลื่อนย้ายของสัตว์คุ้มครอง รวมถึงโดยการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่น

เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ

16.1 ลดความรุนแรงทุกรูปแบบและอัตราการตายที่เกี่ยวข้องใน ทุกแห่งให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

16.2 ยุติการข่มเหง การใช้หาประโยชน์อย่างไม่ถูกต้อง การค้ามนุษย์ และความรุนแรงและการทรมานทุกรูปแบบที่มีต่อเด็ก

16.3 ส่งเสริมนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน

16.4 ลดการลักลอบเคลื่อนย้ายอาวุธและเงิน เสริมความแข็งแกร่งของกระบวนการติดตามและการส่งคืนสินทรัพย์ที่ถูกขโมยไป และต่อสู้กับอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรทุกรูปแบบ ภายในปี 2573

16.5 ลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่และการรับสินบนทุกรูปแบบ

16.6 พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ และโปร่งใสในทุกระดับ

16.7 สร้างหลักประกันว่าจะมีกระบวนการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ ครอบคลุม มีส่วนร่วม และมีความเป็นตัวแทนที่ดี ในทุกระดับการตัดสินใจ

16.8 ขยายและเสริมความแข็งแกร่งของการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาในสถาบัน

โลกาภิวัตน์

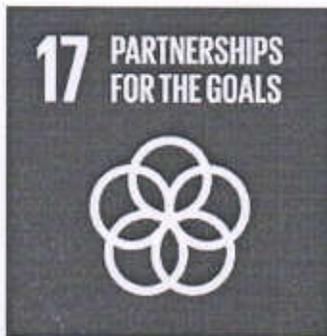
16.9 จัดให้มีเอกลักษณ์ทางกฎหมายสำหรับทุกคน โดยรวมถึงการให้มีสูติบัตร ภายในปี 2573

16.10 สร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีการปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐาน โดยเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่างประเทศ

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) เสริมความแข็งแกร่งของสถาบันระดับชาติที่เกี่ยวข้อง โดยรวมถึงระดมทุนทางความ ร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อสร้างขีดความสามารถในทุกระดับ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา เพื่อจะป้องกันความรุนแรงและต่อสู้กับการก่อการร้ายและอาชญากรรม

2) ส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายและนโยบายที่ไม่เลือกปฏิบัติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 17 เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและ ฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน การเงิน

17.1 เสริมความเข้มแข็งแก่การระดมทรัพยากร
ภายในประเทศโดยรวมถึงผ่านทาง การสนับสนุนระหว่างประเทศไปยัง
ประเทศกำลังพัฒนาเพื่อพัฒนาขีดความสามารถภายในประเทศในการเก็บ
ภาษีและรายได้ของอื่นๆ ของรัฐ

17.2 ประเทศพัฒนาแล้วจะดำเนินการให้เป็นผลตาม
พันธกรณีเรื่องการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการโดยเต็มที่ โดยรวมถึงพันธกรณีที่ให้ไว้โดย
ประเทศพัฒนาแล้วหลายประเทศที่จะบรรลุเป้าหมาย การมีสัดส่วน ODA/GNI ร้อย 0.7 สำหรับให้แก่ประเทศ
กำลังพัฒนาและมีสัดส่วน ODA/GNI ร้อยละ 0.15 ถึง 0.20 สำหรับให้แก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยสนับสนุน
ให้ผู้ให้ ODA พิจารณาตั้งเป้าหมายที่จะให้มี สัดส่วน ODA/GNI ถึงอย่างน้อยร้อยละ 0.20 สำหรับให้แก่ประ
ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

17.3 ระดมทรัพยากรทางการเงินเพิ่มเติมจากแหล่งที่หลากหลายไปยังประเทศกำลังพัฒนา

17.4 ช่วยประเทศกำลังพัฒนาในการบรรลุความยั่งยืนของหนี้ระยะยาว โดยใช้นโยบาย
ที่ประสานงานกันที่มุ่ง ส่งเสริมการจัดหาเงินทุนโดยการก่อหนี้ การบรรเทาหนี้และการปรับโครงสร้างหนี้ตาม
ความเหมาะสม และแก้ปัญหาหนี้ต่างประเทศของประเทศที่ยากจนและมีหนี้สินในระดับสูงเพื่อลดการประสบ
ปัญหาหนี้

17.5 ใช้และดำเนินการให้เกิดผลตามระบอบการส่งเสริมการลงทุนสำหรับประเทศพัฒนาน้อย
ที่สุด

เทคโนโลยี

17.6 เพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างประเทศและในภูมิภาคแบบเหนือ-ใต้ ได้-ได้ และไตรภาคี
และการเข้าถึงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และยกระดับการแบ่งปันความรู้ตามเงื่อนไขที่ตกลงร่วมกัน
โดยรวมถึงผ่านการพัฒนาการประสานงานระหว่างโลกที่มีอยู่เดิมเฉพาะอย่างยิ่งในระดับของสหประชาชาติ
และผ่านทางกลไกอำนาจความสะดวkd้านเทคโนโลยีของโลก

17.7 ส่งเสริมการพัฒนา การถ่ายทอด และการเผยแพร่เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ให้กับประเทศกำลังพัฒนาภายใต้เงื่อนไขที่อำนวยความสะดวกแก่ประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งตามเงื่อนไขพิเศษ
ตามที่ตกลงร่วมกัน

17.8 ให้ธนาการเทคโนโลยีและกลไกการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ทำงานได้อย่างเต็มที่ ภายในปี 2560 และเพิ่มพูนการ
ใช้เทคโนโลยี สนับสนุนที่สำคัญ (enabling technology) เฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
การเสริมสร้างขีดความสามารถ

17.9 เพิ่มพูนการสนับสนุนระหว่างประเทศสำหรับการดำเนินการด้านการเสริมสร้าง
ขีดความสามารถที่มีประสิทธิผลและมีการตั้งเป้าในประเทศกำลังพัฒนาเพื่อสนับสนุนแผนระดับชาติที่จะ
ดำเนินงานในทุกเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงผ่านทางความร่วมมือแบบเหนือ-ใต้ ได้-ได้ และไตรภาคี

การค้า

17.10 ส่งเสริมระบบการค้าพหุภาคีที่เป็นสากล มีกติกา เปิดกว้าง ไม่เลือกปฏิบัติ และเสมอภาค ภายใต้องค์การการค้าโลก โดยรวมถึงผ่านการสิ้นสุดการเจรจาภายใต้วาระการพัฒนารอบโดฮา

17.11 เพิ่มส่วนแบ่งการส่งออกของประเทศกำลังพัฒนาในการส่งออกทั่วโลกให้สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ โดยเพิ่มส่วนแบ่งของประเทศพัฒนาน้อยที่สุดให้สูงขึ้น 2 เท่าในปี 2563

17.12 ทำให้เกิดการดำเนินการในเวลาที่เหมาะสมในเรื่องการเข้าถึงตลาดปลอดภาษีและ ปลอดภัยจำกัดปริมาณในระยะยาวสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุดโดยให้สอดคล้องกับการตัดสินใจของ องค์การการค้าโลก โดยรวมถึงการสร้างหลักประกันว่ากว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าที่มีการให้สิทธิพิเศษ ทาง การค้าที่ใช้กับประเทศพัฒนาน้อยที่สุดจะมีความโปร่งใสและเรียบง่าย และมีส่วนช่วยอำนวยความสะดวกในการ เข้าถึงตลาด

ประเด็นเชิงระบบ

ความสอดคล้องเชิงนโยบายและเชิงสถาบัน

17.13 เพิ่มพูนเสถียรภาพเศรษฐกิจมหภาคของโลก โดยรวมถึงผ่านทางการประสานงาน นโยบายและความสอดคล้องเชิงนโยบาย

17.14 ยกระดับความสอดคล้องเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

17.15 เคารพพื้นที่ทางนโยบายและความเป็นผู้นำของแต่ละประเทศที่จะสร้างและดำเนินงาน ตามนโยบาย เพื่อการจัดความยากจนและการพัฒนาที่ยั่งยืน

หุ้นส่วนความร่วมมือจากภาคส่วนที่หลากหลาย

17.16 ยกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยร่วมเติมเต็มโดยหุ้นส่วน ความร่วมมือจากภาคส่วนที่หลากหลายซึ่งจะระดมและแบ่งปันความรู้ ความเชี่ยวชาญ เทคโนโลยี และทรัพยากร เงิน เพื่อจะสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา

17.17 สนับสนุนและส่งเสริมหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาครัฐ-ภาคเอกชน และประชาสังคม โดยสร้างบนประสบการณ์และกลยุทธ์ด้านทรัพยากรของหุ้นส่วน

ข้อมูล การติดตาม และการตรวจสอบได้

17.18 ยกระดับการสนับสนุนด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ให้เพิ่มการมีอยู่ของข้อมูลที่มีคุณภาพ ทันเวลา และเชื่อถือได้ ที่จำแนกในเรื่องราวได้ เพศ อายุ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ สถานะการอพยพ ความบกพร่องทาง ร่างกาย ตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามบริบทของประเทศ ภายในปี 2563

17.19 ต่อยอดจากข้อริเริ่มที่มีอยู่แล้วในการพัฒนาการตรวจวัดความก้าวหน้าของการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และสนับสนุนการสร้างขีดความสามารถด้านสถิติในประเทศ กำลังพัฒนา ภายในปี 2573

สำหรับประเทศไทยเองนั้น นอกจากการพัฒนาใน 3 มิติ คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางของ SDGs แล้ว ประเทศไทยยังให้ความสำคัญกับมิติทางด้านวัฒนธรรมอีกด้วย และการจะบรรลุความสำเร็จของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์นักพัฒนา ที่ทรงได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและระดับนานาชาติได้พระราชทานเข็มทิศการพัฒนาไว้ให้ทุกภาคส่วนน้อมนำไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม นั่นคือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวพระราชดำริที่ตั้งอยู่บนรากฐานของวัฒนธรรมไทย เป็นแนวทางการพัฒนาบนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเอง ตลอดจนใช้ความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ซึ่งจะนำไปสู่ความสุขในการดำเนินชีวิตและสร้างสัมฤทธิ์ผลแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง

4. แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

4.1 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ.2566-2570)

(1) บทบาทของภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นฐานการผลิตการเกษตรทั้งข้าว อ้อย โรงงาน มันสำปะหลัง และเป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิที่ดีที่สุดของประเทศ รวมทั้งมีทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพเหมาะสม กับการเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน มีทรัพยากรท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยที่มีความสามารถเฉพาะทางที่โดดเด่น แต่มีปัญหาพื้นฐานคือคนมีปัญหาทั้งในด้านความยากจนและคุณภาพชีวิต ประสบอุทกภัยและภัยแล้งซ้ำซาก ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหาลักษณะพื้นฐานโดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในการเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ

(2) ทิศทางการพัฒนาภาค การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือกำหนดทิศทางการพัฒนาตามแนวคิดการเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeast Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา 3G ได้แก่ (1) การเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green) เน้นส่งเสริมเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ ขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว หรือ Bio Circular Green Economy) และการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน (2) การเป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน (Gate) ใช้โอกาสจากการเชื่อมโยงเศรษฐกิจชายแดน ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ พัฒนาการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์ และ (3) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน (Growth) ใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สนับสนุนการพัฒนาศูนย์กลางบริการทางการแพทย์ พัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ท่องเที่ยวชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัย

ทิศทางพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2566-2570

เป็น "ศูนย์กลางเศรษฐกิจของภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง"
ตามแนวคิด การเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตร
กับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน
เพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน
3G : Green-Gate-Growth

- ส่งเสริมภาพพจน์สีเขียวของประเทศไทย
- ขับเคลื่อนด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio Circular Green Economy)
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนาภาค พัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง”

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่าง

ล้ำทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อม

และสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความเข้มแข็งฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (EEC) เพื่อพัฒนาเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ ๆ ของภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาคือความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ

โดยมีเป้าหมายรวม / ตัวชี้วัด ดังนี้

1. อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือขยายตัวเพิ่มขึ้น
2. สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง

แนวทางการพัฒนา

การกำหนดแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) พร้อมทั้งพิจารณาโอกาส ศักยภาพ ปัญหา และข้อจำกัดของภาค เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง” โดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็ม ศักยภาพ และการแสวงหาโอกาสการนำความรู้ ทุน เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาช่วยขับเคลื่อนการพัฒนา โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. พัฒนาภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่มุ่งสู่ฐานเศรษฐกิจชีวภาพที่มีมูลค่าสูง
2. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
3. พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน
4. พัฒนาเมือง เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEc-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
5. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน
6. ยกกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัยให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

4.2 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ

บุรีรัมย์ สุรินทร์)

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์

- 1) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
- 2) เป็นแหล่งผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับประเทศ
- 3) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรม เขิงนิเวศน์ การกีฬาที่มีชื่อเสียง
- 4) เป็นประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี

จากโครงสร้างเศรษฐกิจในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปี พ.ศ.2562 มีเศรษฐกิจที่สำคัญ 3 ลำดับแรก โดยมีภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 21 รองลงมาเป็นภาค เกษตรกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 18 และภาคการค้าร้อยละ 14 มีพื้นที่การเกษตรร้อยละ 69 ของพื้นที่ของ กลุ่มจังหวัด ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงานร้อยละ 65.82 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีศักยภาพทางการเกษตรที่โดดเด่น ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย โคเนื้อ โคนม ไข่ แพะ แกะ มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งท่องเที่ยวธรรมชาติ นิเวศ อารยธรรม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และกีฬา มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกโลก เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ และในขณะเดียวกันก็มีปัญหาในเรื่อง การขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ สัดส่วนคนยากจน ร้อยละ 9.5 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน/ปี 244,716 บาท หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือน/ปี 212,163.80 บาท มีความ ไม่เสมอภาคค่านรายได้ (Gino coefficient) สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ จึงกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในการเป็นโดยมีแนวคิดการพัฒนา ดังนี้

1. การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการผลิตให้เป็นมาตรฐานปลอดภัย และพัฒนาจนถึงขั้นมาตรฐานอินทรีย์ ในภาคการเกษตรทั้งพืชและสัตว์ โดยมีการนำนวัตกรรมในพื้นที่มาช่วยให้เกษตรกร โดยเฉพาะเกษตรกร รุ่นใหม่ (Smart Farmer) ให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาดั้งเดิมให้คงอยู่ด้วยการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

2. พัฒนาการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอ ทั้งนี้เพื่อการอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอตลอดปี โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำให้อยู่ในพื้นที่ หรือการขยายพื้นที่รับน้ำ การกระจายน้ำไปยังพื้นที่

3. ส่งเสริมการแปรรูปของสินค้าให้มากขึ้นในพื้นที่ สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารแบบครบวงจรในพื้นที่ โดยพัฒนาช่วงกลางทางและปลายทางให้มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ที่กำหนดให้กลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัด นครราชสีมาให้เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร

4. ส่งเสริมอาชีพ และเพิ่มทักษะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างโอกาสในการสร้างรายได้จากภาคการเกษตร และนอกภาคเกษตร โดยเชื่อมต่องานสินค้าชุมชนกับการท่องเที่ยว

5. สร้างมูลค่าเพิ่มในสาขาการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว การใช้ประโยชน์จากระบบ Logistic ที่รัฐบาลไว้วางรากฐานไว้ให้ การสร้างความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงการสร้างการตลาดให้เป็นที่ยอมรับในวงกว้างและเป็นที่ยอมรับเดินทางมายังกลุ่มจังหวัด

6. การพัฒนาสังคมให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะผู้สูงอายุให้ได้รับการดูแล มีศักยภาพ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น หรือสามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามศักยภาพ รวมทั้งการรักษาภูมิปัญญาของผู้สูงอายุเพื่อให้สืบทอดไปยังรุ่นลูกหลาน และการเพิ่มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้สังคมมีคุณภาพและสามารถดูแลตนเองได้ในอนาคต

ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมชม การค้าชายแดน และสังคมเป็นสุข

- 1) การส่งเสริมการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าเกษตร ที่ได้มาตรฐาน
- 2) ส่งเสริมการผลิตสินค้าปศุสัตว์ ให้มีมาตรฐาน แบบครบวงจร
- 3) ส่งเสริมการเรียนรู้สู่การปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำ ที่มีความเหมาะสมสำหรับการทำการ

เกษตรกรรม

- 5) ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยและได้มาตรฐาน พัฒนาสินค้าและบริการ ให้ได้รับความนิยมและบริหารจัดการให้มีศักยภาพ
- 6) ส่งเสริมและพัฒนากิจการค้าการลงทุน และค้าชายแดน
- 7) ส่งเสริมศักยภาพการผลิตและการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่
- 8) ส่งเสริมการพัฒนาด้านสังคมสู่ความเข้มแข็งและยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนา

- 1) การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร

วัตถุประสงค์

เป็นศูนย์กลางด้านเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรับ

1. ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน
2. ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เหมาะสม
3. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก

1. ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย (มาตรฐานปลอดภัยอินทรีย์) ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
2. ส่งเสริมการทำตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตร

สมุนไพร

3. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเพื่อการเกษตร ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
4. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์ในทางอาหารและ
5. เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาสุขภาพสัตว์ เพื่อรองรับโรคอุบัติใหม่
6. ส่งเสริมการผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐานเพื่อการส่งออก
7. การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ที่มีมาตรฐานและปลอดภัย
8. ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงครบวงจร

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1. ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย (มาตรฐานปลอดภัยอินทรีย์) ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

1. การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร
  2. ยกระดับสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
  3. การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นป้องกันและรักษาโรคระบาดอุบัติใหม่
  4. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรคอุบัติใหม่ในพืชและสัตว์
- 2) การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การท่องเที่ยว สินค้าและบริการ มีคุณภาพ ความสะดวก ปลอดภัย และได้มาตรฐาน
2. เพื่อเพิ่มรายได้ให้ผู้ประกอบการและเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวและการค้าชายแดน
3. เพื่อให้กลุ่มผู้ผลิตและผู้ประกอบการใหม่มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา ด้านท่องเที่ยว และด้านการค้า การลงทุน การค้าชายแดนแนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก

1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในรูปแบบวิถีใหม่
2. ส่งเสริมนวัตกรรมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และการตลาด

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1. พัฒนาบุคลากรเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว เชื่อมโยงบริการท่องเที่ยวโดยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และการเชื่อมโยงโครงข่าย

คมนาคม

3. พัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและได้รับมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

พัฒนาองค์ความรู้การบริหารภาวะวิกฤติ และสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิง (การค้า)

ส่งเสริมและพัฒนาการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

แนวทางการพัฒนา ด้านผลิตภัณฑ์ใหม่**แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก**

1. พัฒนาศักยภาพผู้ผลิตใหม่และผลิตภัณฑ์จากใหม่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
2. พัฒนาและส่งเสริมการผลิตใหม่แบบอุตสาหกรรม

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1. พัฒนาวัตถกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่แบบครบวงจร
2. ส่งเสริมการสืบสานภูมิปัญญาวัฒนธรรมใหม่
3. ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่หัตถกรรมพื้นบ้านให้มีความร่วมสมัย มีคุณภาพและมาตรฐาน

รองรับ

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

พัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ใหม่ผ่านสื่อบุคคล ทุกช่วงวัย

3) ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต**วัตถุประสงค์**

เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัย

แนวทางการพัฒนา**แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก**

1. ส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยโดยมีหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนสนับสนุนเพิ่มขึ้น

2. ส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมการพัฒนาด้านสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. ส่งเสริมและสร้างความร่วมมือในการพัฒนาครอบครัวสู่ชุมชนเข้มแข็ง
3. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรับ

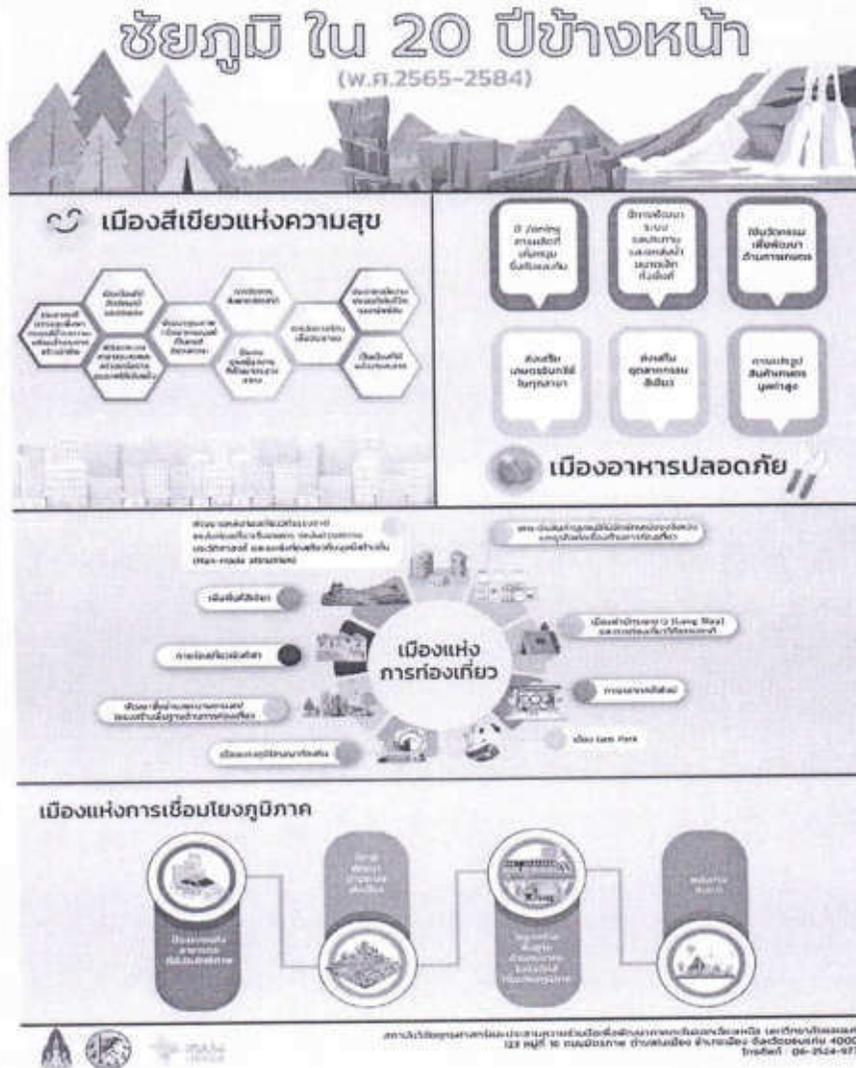
ส่งเสริมการพึ่งพา การดูแลสุขภาพด้วยตนเอง ตามแนวทางแพทย์แผนไทย

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

สนับสนุนการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและสื่อโซเชียล

4.3 แผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

จังหวัดชัยภูมิได้มีการพัฒนาเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง จากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในโลกยุคใหม่ จึงมีความจำเป็นจะต้องกำหนดวางแผน อนาคตของจังหวัดชัยภูมิเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ จากการประชุมหารือทุกภาคส่วนในจังหวัดชัยภูมิ ได้มีข้อคิดเห็นในการกำหนดประเด็นการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ 4 ด้าน ใน 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2565-2584) ดังนี้

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2566 - 2570 ได้นำข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ ซึ่งเป็นข้อมูลสภาพทั่วไปในหลายด้าน โดยมีข้อมูลบ่งชี้ที่สำคัญ ผลการพัฒนาช่วงครึ่งแผนพัฒนาที่ผ่านมา การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาความต้องการของประชาชน ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์อาเซียน ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาในระดับจังหวัดของ สศช. และการประเมินสถานะแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาโอกาสในการพัฒนาในอนาคตของจังหวัด การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด เมื่อนำข้อมูลทั้งหมดที่กล่าวแล้วข้างต้นมาวิเคราะห์พร้อมแล้วจึงได้มีการจัดประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคในจังหวัดชัยภูมิส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน ชุมชน เพื่อระดมความคิดเห็นในการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด

ชัยภูมิและได้มีความคิดเห็นร่วมกันในการกำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์หลัก ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์แนวทางการพัฒนา ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 ดังนี้

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

“เศรษฐกิจก้าวหน้า สังคมและสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพอย่างยั่งยืน”

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

- (1) อัตราการขยายตัวของ GPP เพิ่มขึ้น
- (2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคการเกษตร
- (3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว
- (4) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว
- (5) อัตราการเพิ่มของพื้นที่ป่าไม้
- (6) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิต
- (7) ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีอาชญากรรมในพื้นที่

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดชัยภูมิ

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและกระจายอย่างเหมาะสม

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวม
2. อัตราการขยายตัวของ GPP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
3. รายได้ของครัวเรือนที่ผ่านเกณฑ์ จปฐ. เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1. การส่งเสริมอาชีพและรายได้แก่ประชาชน
2. การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและบริการ
3. การส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรและบริการ
4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตและบริการ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การบริหารจัดการการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

1. สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
2. สถานที่ท่องเที่ยวมีความสมบูรณ์และมีมาตรฐาน

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากสินค้าและบริการการท่องเที่ยว
3. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
4. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ
2. พัฒนาและยกระดับบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
3. ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม

วัตถุประสงค์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์และสมดุลกับการพัฒนา

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน
2. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม
3. ระดับความสำเร็จในการผลิตและการบริหารจัดการพลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างมีส่วนร่วม
4. ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการภัยพิบัติที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ

แนวทางการพัฒนา

1. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม
3. การรับมือสาธารณภัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตให้มั่นคง

วัตถุประสงค์

ประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ มั่นคง และปลอดภัย

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้
2. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ทุกระดับเพิ่มขึ้น

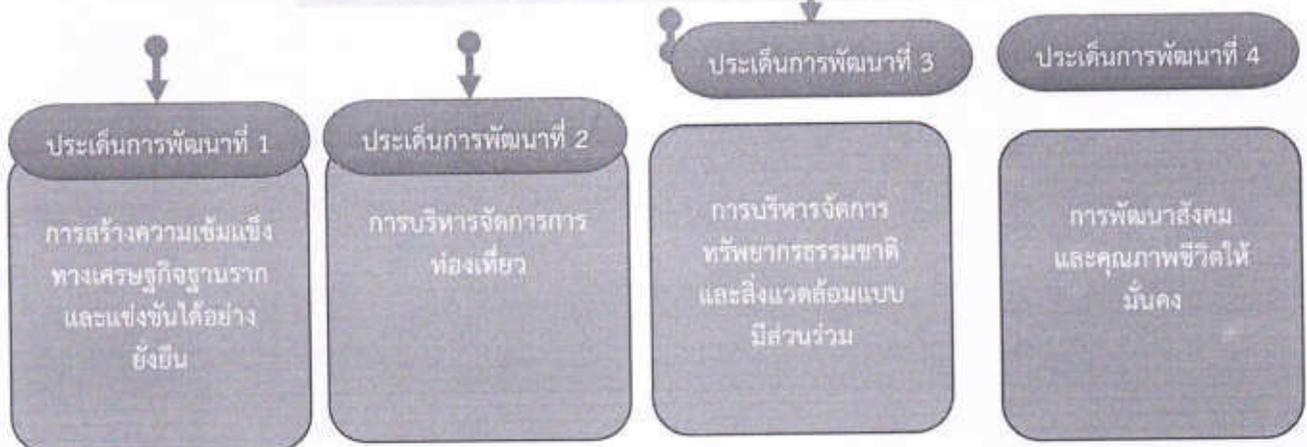
3. ร้อยละของนักเรียนนักศึกษาที่มีงานทำหลังจบการศึกษา
4. สัดส่วนคนจนด้านรายจ่าย
5. ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีอาชญากรรมในพื้นที่
6. ร้อยละของจำนวนประชาชนที่ได้รับภูมิคุ้มกันทางด้านสาธารณสุข
7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสถานบริการด้านสาธารณสุขที่ได้รับการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม
3. การพัฒนาความมั่นคงและความปลอดภัยทางสังคม
4. การป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟูเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาด

เศรษฐกิจก้าวหน้า สังคมและสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพอย่างยั่งยืน

- (1) อัตราการขยายตัวของ GPP เพิ่มขึ้น
- (2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคการเกษตร
- (3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว
- (4) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว
- (5) อัตราการเพิ่มของพื้นที่ป่าไม้
- (6) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิต
- (7) ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีอาชญากรรมในพื้นที่

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2566-2570

วิสัยทัศน์

“เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติและวัฒนธรรม แหล่งผลิตอาหาร พลังงานทดแทน สำคัญ และเป็นสังคมที่มีคุณภาพ”

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการพัฒนาการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. พัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน
3. พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถภาคการเกษตรและปศุสัตว์
4. พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว
5. ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า
6. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถและรองรับการเจริญเติบโตของจังหวัด
7. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์หลัก

1. เด็ก เยาวชน และประชาชนของจังหวัดชัยภูมิได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ
2. ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการสืบสานคุณค่า
3. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง
4. เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น
5. การท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิได้รับความนิยมเพิ่มสูงขึ้น
6. เป็นแหล่งสร้างพลังงานทดแทนที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
7. ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า
8. มีระบบโลจิสติกส์ที่รองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและเชื่อมโยงประเทศสู่ประชาคมอาเซียน
9. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู
10. มีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. เด็ก เยาวชน และประชาชนสามารถเข้าถึงและได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และพัฒนา การกีฬาไปสู่ระดับอาชีพ
2. ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการสืบสานคุณค่า

มาตรการ และแนวทาง**มาตรการที่ 1.1 สร้างเสริมความเป็นเลิศทางการศึกษาที่เทียบเคียงระดับประเทศ****แนวทาง**

1.1.1 ส่งเสริมให้สถานศึกษามีขีดความสามารถสูงในทุกด้าน เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความโดดเด่นและเป็นเลิศเข้าร่วมดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าประสงค์

1.1.2 ส่งเสริมการศึกษาให้เป็นโรงเรียนต้นแบบความเป็นเลิศให้กับสถานศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ

1.1.3 สนับสนุนการแข่งขันทางวิชาการในระดับชาติและนานาชาติ

1.1.4 จัดสรรทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนและนักศึกษาที่มีความสามารถสูงได้มีโอกาสศึกษาต่อและกลับมาร่วมพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

1.1.5 สนับสนุนสถานศึกษาให้เป็นศูนย์เรียนรู้ในเชิงนวัตกรรมทุกสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษาของชนบท พร้อมตั้งกองทุนการศึกษาเด็กและเยาวชน

มาตรการที่ 1.2 สร้างแรงจูงใจให้ครูดี ครูเก่ง มาร่วมจัดการเรียนการสอนที่จังหวัดชัยภูมิมากขึ้นและส่งเสริมขีดความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน

แนวทาง

1.2.1 สนับสนุนการจัดสวัสดิการให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพิ่มขึ้นเพื่อสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีความโดดเด่นให้มาปฏิบัติงานด้านการศึกษาที่จังหวัดชัยภูมิ

1.2.2 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยให้สามารถพัฒนาตนเองด้านการศึกษา

1.2.3 สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เปิดโลกทัศน์อาเซียนเพื่อนำมาถ่ายทอดให้แก่เยาวชนจังหวัดชัยภูมิ

มาตรการที่ 1.3 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ (ICT) ในการเชื่อมโยงการจัดการด้านการศึกษา คุณภาพชีวิต และทุก ๆ ด้านของประชาชนในจังหวัด

แนวทาง

1.3.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศให้สามารถรองรับการจัดการการเรียนรู้ในทุกพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถเชื่อมโยงครูที่มีศักยภาพในการสอนสู่ผู้เรียนและผู้ปกครองอย่างเป็นระบบผ่านโครงการ Asean School On-line โดยจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อก้าวสู่อาเซียนและมีโอกาสเข้าถึงทุกช่วงชั้นเรียน

1.3.2 ส่งเสริมการนำอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และระบบ WIFI มาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานในหน่วยงานและสถานศึกษา

1.3.3 จัดหาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนที่มีขีดความสามารถแตกต่างกัน

1.3.4 พัฒนาครูและผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียน การสอน

1.3.5 สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความพร้อมทั้งด้านเครื่องมือและบุคลากรรองรับการผลิตสื่อการศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในระบบห้องเรียนและการเรียนรู้ตามอัธยาศัยของจังหวัดชัยภูมิ

1.3.6 พัฒนาระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน โดยการนำระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศมาประยุกต์ใช้

1.3.7 ส่งเสริมและสนับสนุนนวัตกรรมและเทคโนโลยีจากเมืองต้นแบบ มาประยุกต์ใช้ในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งจะยกระดับ เพิ่มประสิทธิภาพ เปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการหน่วยงาน โดยเฉพาะด้านการศึกษา คุณภาพชีวิต และในทุก ๆ ด้าน ของประชาชนในจังหวัดชัยภูมิ

มาตรการที่ 1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวทาง

1.4.1 ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนโดยให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษานำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างองค์ความรู้ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียน

1.4.3 สร้างเวทีวิชาการเพื่อการพัฒนาขีดความสามารถและการแข่งขันให้กับนักเรียนและเยาวชนในพื้นที่ทุกระดับ

เรียน 1.4.4 ส่งเสริมให้นักเรียนผลิตและสร้างผลงานจากการเรียน พัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการการเรียน การสอนในชั้นเรียนกับปฏิบัติจริง เพื่อให้นักเรียนผลิตและสร้างผลงานจากการเรียน

1.4.5 จัดให้มีพื้นที่ภายในสถานศึกษาที่เน้นการใช้ภาษาต่างประเทศ และการเรียนรู้วัฒนธรรม

1.4.6 พัฒนารูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรการที่ 1.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นและประชาชนชาวบ้านในการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทาง

1.5.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการยกระดับศิลปวัฒนธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของ “วิถีชุมชนชาวชัยภูมิ” โดยบูรณาการกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

1.5.2 การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมการนำศิลปวัฒนธรรมของชาวชัยภูมิมาบูรณาการ

1.5.3 ส่งเสริมผู้นำชุมชนในการเป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในวาระ และโอกาสต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

1.5.4 สร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมที่ทันสมัยและสอดคล้องกับวิถีการ เรียนรู้ของประชาชน

มาตรการที่ 1.6 ส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถของเยาวชนและแรงงานฝีมือในท้องถิ่น
แนวทาง

1.6.1 ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

1.6.2 พัฒนาแรงงานฝีมือให้มีคุณภาพ มีศักยภาพ และมีความพร้อมในการแข่งขันในตลาดแรงงานในระดับประเทศและต่างประเทศ

1.6.3 พัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อผลิตช่างฝีมือแรงงานมือ โดยใช้นวัตกรรมที่เข้าถึงระบบเครื่องจักรกลสมัยใหม่

มาตรการที่ 1.7 ส่งเสริมกิจกรรมที่ทำนุบำรุงสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

แนวทาง

1.7.1 เสริมสร้างความสามัคคีปรองดองเพื่อความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.7.2 ส่งเสริมและจัดกิจกรรมที่ทำนุบำรุงสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. ปัญหาการเจ็บป่วยด้วยโรคพื้นฐานทั่วไปของประชาชนในจังหวัดลดลง
2. รายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น
3. ปัญหาด้านยาเสพติดและอาชญากรรมลดลง

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 2.1 ส่งเสริมการแก้ปัญหาสำคัญด้านสาธารณสุขพื้นฐานของจังหวัดชัยภูมิ

แนวทาง

2.1.1 สนับสนุนให้มีการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค รวมทั้งการดูแลรักษาสุขภาพของคน ในชุมชนและท้องถิ่น

2.1.2 พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรอาสาสมัครสาธารณสุขในชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงสร้างกองทุนส่งเสริมสนับสนุนการทำงานในพื้นที่ชุมชน ของ อสม. ครอบคลุมทุกพื้นที่

2.1.3 พัฒนาระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณสุขแก่ชุมชนให้มีประสิทธิภาพ

2.1.4 ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสาธารณสุขในชุมชนและท้องถิ่น

2.1.5 ส่งเสริมสุขภาพและยกระดับการให้บริการด้านสาธารณสุข ตลอดจนสร้างกลไกเพื่อจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพในระดับจังหวัด

**มาตรการที่ 2.2 ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์
แนวทาง**

2.2.1 ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อมในการพัฒนาศักยภาพทางการตลาดโดยใช้แนวคิด
“การตลาดนำการผลิต”

2.2.2 สร้างภาพลักษณ์และแบรนด์ผลิตภัณฑ์ของจังหวัดชัยภูมิ เช่น ข้าวหอมดง ผ้าจากโย
สับปะรด บรรจุกัญหามาก ผ้าไหม สับปะรด มะม่วง มะขามหวาน หม่า เป็นต้น ให้เป็นผลิตภัณฑ์ของฝาก
ที่โดดเด่นของจังหวัดชัยภูมิ

2.2.3 สนับสนุนชุมชนในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ให้มีคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม โดยพัฒนา
ผลิตภัณฑ์ใหม่หรือต่อยอดจากผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ดีขึ้น ทั้งนี้ เน้นการสร้างความแตกต่างความแปลก
ใหม่ และตรงตามความต้องการของผู้บริโภค พัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจ

2.2.4 สนับสนุนการพัฒนาศิลปหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชน การสร้างเอกลักษณ์ในการผลิต
สินค้าของชุมชนและท้องถิ่น เพิ่มการประชาสัมพันธ์สินค้าให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

2.2.5 สนับสนุนให้ชุมชน วิสาหกิจชุมชนใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นผนวกกับการนำ
องค์ความรู้สมัยใหม่มาใช้ยกระดับมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน

2.2.6 พัฒนาระบบการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยเน้นการลด
ต้นทุนการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าด้านการเกษตรของจังหวัดโดยใช้วิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี

2.2.7 สร้างเครือข่ายการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในเชิงการสร้างสรรค์

2.2.8 พัฒนาขีดความสามารถผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ทุกระดับตั้งแต่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ
แปรรูป และผู้จำหน่าย

2.2.9 ส่งเสริมการเพิ่มช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนหลังใหม่ ๆ โดยเน้นการเชื่อมโยงกับ
การท่องเที่ยวของจังหวัด

2.2.10 เสริมสร้างวิสาหกิจชุมชน (SMRs) ให้มีความเข้มแข็งสามารถแข่งขันได้ใน
ระดับประเทศ

2.2.11 เชื่อมโยงกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเพื่อเป็นแหล่งทุนในการพัฒนาอาชีพของชุมชน

**มาตรการที่ 2.3 สร้างชุมชนเข้มแข็ง มีเอกภาพ และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอาชญากรรม
และยาเสพติดในพื้นที่**

แนวทาง

2.3.1 ส่งเสริมการดำเนินชีวิตของประชาชนให้เป็นไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.2 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครอบครัวของประชาชนในชุมชน

2.3.3 ปรับปรุงและสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม
สำหรับการอยู่อาศัยในชุมชนให้มีคุณภาพ

2.3.4 สร้างความตระหนักในความสำคัญกับผู้สูงอายุในครอบครัวเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์อันเป็นรากฐานของความอบอุ่นของครอบครัว

2.3.5 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐและผู้นำชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.3.6 ส่งเสริมการสร้างสื่อที่เน้นการสร้างสรรค์สังคมและท้องถิ่นในการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องในท้องถิ่น

2.3.7 พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือจากภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เข้มแข็ง

2.3.8 จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการดูแลเด็กและเยาวชนเพื่อป้องกันไม่ให้อยู่เกี่ยวกับยาเสพติด และการมีส่วนร่วมเพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดในท้องถิ่น

2.3.9 จัดทำสื่อและจัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

2.3.10 จัดกิจกรรมหรือจัดอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

2.3.11 จัดกิจกรรมในการบำบัด รักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ ดัดตา ดูแลผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด รวมถึงจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้ผู้ผ่านการบำบัด รักษาฟื้นฟู ผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด

2.3.12 จัดหาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬาของจังหวัดให้เพียงพอ โดยเฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สนามกีฬา วัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อการออกกำลังกายของคนในชุมชนและท้องถิ่นเพิ่มกีฬาที่สามารถทำร่วมกันได้ เช่น การจัดกิจกรรมแข่งขัน E-Sport ในกลุ่มของเยาวชนที่มีความสนใจและบุคคลทั่วไป

2.3.13 พัฒนาและจัดให้มีผู้ฝึกสอนและอาสาสมัครการกีฬาที่มีความรู้ประจำศูนย์และสนามกีฬาอย่างเหมาะสม

มาตรการที่ 2.4 ให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริมสิทธิสตรีให้มีความเสมอภาค

แนวทาง

2.4.1 จัดตั้งกองทุนเพื่อดูแลเด็ก เยาวชน คนชรา และคนพิการที่ถูกทอดทิ้ง ขัดสนโอกาสที่จะเข้าถึงทรัพยากรในด้านต่าง ๆ ให้ได้รับโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา และการไม่ถูกเอาเปรียบจากขบวนการค้ายาเสพติด และความเหลื่อมล้ำทางสังคม

2.4.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกองทุนในการส่งเสริมอาชีพและส่งเสริมสิทธิสตรี สนับสนุนการสร้างงานและนวัตกรรมใหม่ ๆ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ภาคประชาสังคมได้คิดค้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการเกษตรและปศุสัตว์

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. สินค้าการเกษตรหลักมีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น
2. สินค้าการเกษตรที่เป็นความหวังในอนาคตมีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น
3. รายได้ภาคเกษตรต่อครัวเรือนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มมากขึ้น
4. เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร/ปศุสัตว์

5. สินค้าแปรรูปทางการเกษตร/ปศุสัตว์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น
6. ส่งเสริมสินค้าการเกษตรที่ปลอดภัย มีคุณภาพปลอดภัย

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 3.1 ส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ในพืชปลัก ได้แก่ ข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง มะพร้าว หมาก มะม่วง

แนวทาง

3.1.1 ส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตต่อไร่ของพืชหลักของจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง มะพร้าว หมาก และมะม่วง

3.1.2 ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพปัจจัยการผลิตเพื่อการเพิ่มผลผลิต

3.1.3 เร่งรัดการปรับความเชื่อและทัศนคติของเกษตรกรเกี่ยวกับวิธีการเกษตรดั้งเดิม เพื่อให้เกิดการยอมรับในวิธีการทางการเกษตรแบบใหม่ที่ได้ผลมากขึ้น

3.1.4 สรรหาและเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐในกลุ่มเจ้าหน้าที่ด้านส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการที่ 3.2 ส่งเสริมการผลิตพืชและสัตว์เศรษฐกิจที่เป็นความหวังในอนาคต ได้แก่ พริก ยางพารา โค เนื้อโคราชวากิว และไก่บ้านโคราช

แนวทาง

3.2.1 ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ ได้แก่ โคเนื้อโคราชวากิว และไก่บ้านโคราช ในชุมชนและพื้นที่ที่มีศักยภาพ โดยดำเนินการในรูปแบบสหกรณ์

3.2.2 ประสานให้เกิดความเชื่อมโยงกับโรงชำแหละโคเนื้อโคราชวากิว ที่มีอยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีนทร์

3.2.3 เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐ โดยเฉพาะกลุ่มเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้การแนะนำเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.4 กำหนดพื้นที่ส่งเสริมการปลูกยางพาราให้เหมาะสมและเอื้อต่อการบริหารจัดการเพื่อการเพิ่มมูลค่า

3.2.5 ส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการผลิตพืชมาส่งเสริมการผลิตต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้กับพืชอนาคตของจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ พริก และยางพารา

มาตรการที่ 3.3 สร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย

แนวทาง

3.3.1 สนับสนุนการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (อาหารปลอดภัย) ที่ตรงกับความต้องการของตลาด โดยเชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรมและสถาบันการศึกษาในรูปแบบโครงการ Northeastern Food Valley ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.3.2 สร้างช่องทางการตลาดที่เชื่อมโยงไปสู่ผู้ประกอบการด้านการส่งออกอาหารปลอดภัย

3.3.3 ส่งเสริมการตรวจสอบคุณภาพอาหารปลอดภัยให้ได้ในระดับมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ

3.3.4 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้ตลาดเกิดการยอมรับในคุณภาพอาหารปลอดภัยของจังหวัดชัยภูมิ

3.3.5 สร้างตลาดกลางพืชผลทางการเกษตร ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาสู่จังหวัดชัยภูมิมากขึ้น
2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้น
3. ยกระดับการบริการเพื่อรองรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 4.1 ส่งเสริมและเร่งรัดการประชาสัมพันธ์เชิงรุกด้านการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิให้เป็นรูปธรรม

แนวทาง

4.1.1 ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพ และแข่งขันได้ในระดับประเทศ และระดับประชาคมอาเซียนมากขึ้น

4.1.2 สร้างกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เชิงรุกแบบก้าวกระโดด เช่น การประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์ที่โดดเด่นของจังหวัดชัยภูมิ รวมทั้งสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อระดับชาติและนานาชาติ

4.1.3 สร้างเวทีเพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นให้บ่อยครั้งโดยความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ และเอกชน เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ใน 9 เทศกาลสำคัญของจังหวัดชัยภูมิ เป็นต้น

4.1.4 สนับสนุนการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์และการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

มาตรการที่ 4.2 ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย และมีภูมิทัศน์ที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์

แนวทาง

4.2.1 สนับสนุนปัจจัยพื้นฐานสำคัญในแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ผู้ประกอบการเข้ามาลงทุนด้านการท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาและปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมรองรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น

4.2.2 สร้างกองทุนในการบริการด้านที่พักอาศัยในพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดให้เอื้อต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งให้ความสำคัญกับการจัดระบบการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในทุกพื้นที่

4.2.3 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น และส่วนราชการในการอนุรักษ์และดูแลสิ่งแวดล้อมภายในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความอุดมสมบูรณ์

4.2.4 ร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในพื้นที่ในการปรับปรุงเส้นทางและพัฒนาภูมิทัศน์ตลอดเส้นทางที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ให้สวยงามและโดดเด่นเพื่อเพิ่มจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง

4.2.5 จัดทำแผนปรับปรุงภูมิทัศน์ตามเส้นทางเข้าสู่แหล่งน้ำใหญ่ที่กำลังจะพัฒนาขึ้นเพื่อให้เป็นถนนสายท่องเที่ยวที่สวยงาม พร้อมมีจุดแวะพักและจุดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนและของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว

4.2.6 เร่งรัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เช่น พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำบึงละหาน บึงชีกวิ๊ก ป่าปรังพันปี ฯลฯ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ อาทิ พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำบึงชีกวิ๊กและโลกล้านปี อุทยานผักพื้นบ้าน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สวนเฉลิมพระเกียรติ เป็นต้น

4.2.7 บูรณาการความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและหน่วยงานที่ดูแลป่าไม้ในเขตจังหวัดชัยภูมิในการวางแผนการท่องเที่ยวในวาระต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

4.2.8 ปรับปรุงพื้นที่สวนสาธารณะขนาดใหญ่เพื่อให้บริการประชาชนในการออกมาเล่นออกกำลังกาย และสถานที่ท่องเที่ยว

มาตรการที่ 4.3 ปรับปรุงและพัฒนาชัยภูมิให้น่าอยู่ เกิดอัตลักษณ์ที่โดดเด่นและยังความ เป็นแหล่งภูมิปัญญาดั้งเดิมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

แนวทาง

4.3.1 ปรับปรุงและก่อสร้างสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในพื้นที่ซึ่งบ่งบอกถึงถิ่นกำเนิดรากฐาน และสื่อความหมายถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิให้มีความโดดเด่นยิ่งขึ้น

4.3.2 พัฒนาจังหวัดชัยภูมิให้โดดเด่นเป็นอัตลักษณ์ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เป็นรูปธรรม

4.3.3 จัดให้มีแหล่งท่องเที่ยวในลักษณะของสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองสินค้าทางวัฒนธรรม และสินค้าอื่น ๆ ที่โดดเด่นของจังหวัด ในรูปแบบที่เป็นถนนคนเดินของจังหวัดชัยภูมิที่มีอัตลักษณ์เฉพาะ

4.3.4 พัฒนามาตรฐานการบริการนักท่องเที่ยวสู่ระดับสากล มีอาสาสมัครท่องเที่ยวที่ให้บริการข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ บุคลากรทั้งของภาครัฐ ภาคเอกชน และบุคคลในพื้นที่ที่มีความรู้ความสามารถ

มาตรการที่ 4.4 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเคารพ และศรัทธาต่อเจ้าพ่อพระยาและ

แนวทาง

4.4.1 เสริมสร้างการเชื่อมโยงและสร้างสื่อแสดงถึงเรื่องราวในเอกลักษณ์อันโดดเด่นของจังหวัดชัยภูมิในแต่ละพื้นที่ และเผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์และปรากฏแก่สายตาของประชาชนในประเทศและประชาคมโลก

4.4.2 ส่งเสริมการนำวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนขนบธรรมเนียมและประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่นมาพัฒนาและเสริมสร้างความโดดเด่นในเชิงประจักษ์ เพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวในเชิงจิตใจ โดยจัดทำเส้นทางประวัติศาสตร์เจ้าพ่อพระยาแล เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสสัมผัสกับสถานที่จริงตามประวัติศาสตร์ของเจ้าพ่อพระยาแล

4.4.3 ส่งเสริมให้มีหมู่บ้านวิถีชีวิต “ชัยภูมิโบราณ” ที่คงเอกลักษณ์และบรรยากาศของชาวชัยภูมิในอดีตที่นักท่องเที่ยวสามารถชื่นชมและสัมผัสได้

4.4.4 ส่งเสริมความโดดเด่นในเรื่องราวตามรอยวิถีเส้นทางเจ้าพ่อพระยาแล เน้นการนำเสนอในเชิงประจักษ์และสามารถสัมผัสได้ในเชิงจิตใจ

มาตรการที่ 4.5 พัฒนาจังหวัดชัยภูมิให้เป็นแหล่งปลูกไม้ดอกไม้ประดับสำคัญของประเทศ แนวทาง

4.5.1 ศึกษาศักยภาพด้านการผลิตไม้ดอกไม้ประดับของจังหวัดชัยภูมิที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ และภูมิอากาศในแต่ละพื้นที่

4.5.2 ส่งเสริมการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาชีพเสริมของจังหวัดชัยภูมิสู่ตลาดไม้ดอกไม้ประดับระดับประเทศ

4.5.3 ส่งเสริมการสร้างตลาดกลางไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อสนับสนุนการนำมาเสริมสร้างภูมิทัศน์ที่สวยงามให้กับจังหวัดและแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดชัยภูมิ รวมถึงเพื่อส่งออกจำหน่ายทั่วประเทศ

4.5.4 ส่งเสริมการตลาดจังหวัดชัยภูมิให้เป็น “เมืองมนต์เสน่ห์ดอกไม้” ของประเทศ

มาตรการที่ 4.6 ส่งเสริมความสามารถของบุคลากร ด้านการท่องเที่ยวภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทาง

4.6.1 วิเคราะห์และปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าส่งเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอและเหมาะสมกับภารกิจความรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่

4.6.2 การพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการบริหารจัดการและการบริการการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งบุคลากรของภาครัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยว อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

4.6.3 เสริมสร้างความร่วมมือและการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และประชาชนในพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งและมีขีดความสามารถสูงขึ้น

4.6.4 ส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับบุคลากรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว

4.6.5 จัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเพื่อการพัฒนาขีดความสามารถอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ 5 การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. ชุมชนพึ่งพาตนเองด้านพลังงานทดแทนของชุมชนได้มากขึ้น
2. ท้องถิ่นมีรายได้จากการผลิตและจำหน่ายพลังงานทดแทน

3. ชุมชนให้ความตระหนักและร่วมมือกันใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีคุณค่า
4. การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการเกษตร
5. การนำขยะมาแปรสภาพเป็นพลังงาน
6. การนำรถ EV มาใช้
7. การนำเศษวัสดุจากการเกษตรมาแปรสภาพเป็นพลังงาน
8. การส่งเสริมการปลูกพืชพลังงานเพื่อส่งโรงงานไฟฟ้าชุมชน

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 5.1 ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนสร้างพลังงานเพื่อเศรษฐกิจชุมชน

แนวทาง

- 5.1.1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตพลังงานทดแทน และพลังงานทางเลือกในท้องถิ่น และชุมชน
- 5.1.2 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้าชุมชน “โรงไฟฟ้าชีวมวล” มาใช้ในชุมชนที่มีความพร้อมเพื่อการพึ่งพาตนเองด้านพลังงาน และการสร้างมูลค่าเพิ่มด้านพลังงานในเชิงพาณิชย์
- 5.1.3 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีการผลิตพลังงานจากแสงอาทิตย์ ไปใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตร เช่น การใช้พลังงานไฟฟ้าในการสนับสนุนการทำงานของระบบการให้น้ำพืชแบบน้ำหยด เป็นต้น
- 5.1.4 ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนด้านการจัดการพลังงานและร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ที่มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาตรี เพื่อผลิตบุคลากรด้านพลังงาน มาสนับสนุนการก้าวสู่การเป็นแหล่งพลังงานทดแทนที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ

มาตรการที่ 5.2 พัฒนาการบริหารจัดการด้านพืชพลังงานอย่างครบวงจร

แนวทาง

- 5.2.1 วางแผนและกำหนดพื้นที่สำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจและพืชพลังงานอย่างชัดเจน
- 5.2.2 สร้างระบบเชื่อมโยงการนำผลผลิตจากพืชพลังงานจากภาคการผลิตด้านเกษตรไปสู่ภาคการผลิตสินค้าด้านอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน
- 5.2.3 ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตพืชพลังงานทดแทนเพื่อให้สามารถวางแผนการพัฒนาการผลิตพืชพลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและครบวงจร
- 5.2.4 ส่งเสริมให้ความรู้กับชุมชนเกี่ยวกับการนำผลผลิตจากพืชมาใช้เป็นพลังงานทดแทนเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคครัวเรือน

มาตรการที่ 5.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการร่วมลงทุนกับภาคเอกชนในการผลิตพลังงานทดแทน

แนวทาง

- 5.3.1 ส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แหล่งทุน ภาครัฐและภาคเอกชนในการผลิตพลังงานทดแทน เช่น การผลิตไฟฟ้าจากกำลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานชีวมวล เป็นต้น

5.3.2 สร้างความรู้และความเข้าใจแก่ชุมชนเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการผลิตไฟฟ้าของชุมชน เช่น กฎหมายด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์กฎหมายด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลม และกฎหมายด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานชีวมวล เป็นต้น

มาตรการที่ 5.4 ส่งเสริมการสร้างความตระหนักในการใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า

แนวทาง

5.4.1 รมรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของพลังงานในการพัฒนาท้องถิ่น และการใช้พลังงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ยุทธศาสตร์ 6 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการเชื่อมโยงสู่ประเทศในประชาคมอาเซียน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. มีมูลค่าการค้าสูงในเขตการพัฒนาพิเศษของจังหวัดชัยภูมิ

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 6.1 ส่งเสริมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและโลจิสติกส์ในภูมิภาค

แนวทาง

6.1.1 พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน

6.1.2 สนับสนุนการสร้างตลาดศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนและกระจายสินค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศในประชาคมอาเซียน

6.1.3 เร่งรัดการสรรหาและพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ให้มีความสามารถสูงในการเข้ามาบริหารจัดการ

6.1.4 จัดระบบบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ และการค้าในเขตการพัฒนาพิเศษให้มีประสิทธิภาพสูง

6.1.5 จัดระดมเครื่องจักรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิทุกประเภทเข้าไปฟื้นฟูและซ่อมแซมถนนเส้นทางในความรับผิดชอบ พร้อมจัดสรรเครื่องจักรกลหนัก

6.1.6 พัฒนาระบบบริหารจัดการในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรการที่ 6.2 สนับสนุนการพัฒนาความเชื่อมโยงของระบบการขนส่งภายในท้องถิ่นให้เชื่อมต่อกับส่วนกลาง

แนวทาง

6.2.1 สนับสนุนการพัฒนาถนนภายในชุมชนให้เชื่อมโยงการคมนาคมส่วนกลางเพื่อการขนถ่ายสินค้าเกษตรสู่ตลาดกระจายสินค้าส่วนกลาง

6.2.2 สนับสนุนงบประมาณเพื่อซ่อมแซมถนนในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน

6.2.3 เร่งรัดการสำรวจและตรวจเส้นทาง ตลอดจนจัดลำดับความเสียหาย และแผนการซ่อมบำรุงรักษาเส้นทางอย่างเป็นระบบเพื่อประกอบการประเมินการซ่อมแซม

6.2.4 เตรียมความพร้อมด้านงบประมาณเพื่อให้เพียงพอในการซ่อมแซม โครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่น

6.2.5 ขอบประมาณจากส่วนกลางเพื่อมาแก้ไขปัญหาระยะสั้นอย่างเร่งด่วน โดยให้ได้เม็ดเงินเพียงพอต่อความต้องการในท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ 7 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. มีพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น
2. ปริมาณน้ำเพื่อการเกษตรเพิ่มขึ้น
3. ปัญหาปริมาณขยะชุมชนลดลง

มาตรการที่ 7.1 การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น

แนวทาง

7.1.1 กำหนดขอบเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนการวางแผนในการอนุรักษ์ และฟื้นฟู

7.1.2 ส่งเสริมให้เยาวชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนในรูปแบบของการรวมกลุ่มเป็น "เยาวชนรุ่นใหม่รักและหวงแหนป่า"

7.1.3 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในชุมชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการดูแลทรัพยากรป่าไม้ อย่างมีคุณภาพ ด้วยความสมดุลและยั่งยืน

7.1.4 ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ อย่างมีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

7.1.5 จัดกิจกรรมเพื่อการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้กับชุมชนตระหนักในความสำคัญของป่าไม้ กับผลกระทบจากการทำลายป่าอย่างต่อเนื่อง

7.1.6 สนับสนุนการปลูกป่าในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

7.1.7 องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงการทำงานทุกภาคส่วน ส่วนภูมิภาค ส่วนกลาง NGO ภาคประชาชน ประชาสังคม และชมรมอนุรักษ์ต่าง ๆ โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง

7.1.8 สร้างองค์ความรู้ หาแนวทางปฏิบัติร่วมกันที่ถูกต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย (ภายใต้ข้อยกเว้น)

มาตรการที่ 7.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่นในการจัดให้มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่และแหล่งน้ำชุมชน เพื่อเพิ่มปริมาณและรองรับการใช้น้ำในภาคการเกษตร

แนวทาง

7.2.1 เสริมสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการสร้างแหล่งน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่

7.2.2 สร้างความร่วมมือกับภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนเพื่อสะท้อนความต้องการที่เป็นเอกภาพของชาวชัยภูมิ ในความจำเป็นต้องมีการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ของจังหวัด

7.2.3 จัดหาและระดมทุนเพื่อให้เป็นงบประมาณสนับสนุนการก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดใหญ่และแหล่งน้ำของชุมชนทั้งจากรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชนภายในจังหวัด

7.2.4 ผลักดันโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งอ่างเก็บน้ำ” เพื่อให้แต่ละพื้นที่มีแหล่งน้ำสำรองเพื่อรองรับในช่วงฤดูที่มีปริมาณน้ำมากและไว้ใช้ในช่วงขาดแคลนน้ำ

7.2.5 วางแผนพัฒนาพื้นที่แหล่งน้ำขนาดใหญ่และเส้นทางเข้าถึงให้สวยงาม มีจุดเด่น มีจุดแวะพักผ่อนระหว่างทาง เพื่อเอื้อต่อการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนแห่งใหม่ของจังหวัดชัยภูมิ

7.2.6 บริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานตลอดจนจัดวางระบบชลประทานสำหรับภาคการเกษตรและเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำสู่ภาคการเกษตร

7.2.7 พัฒนาแหล่งน้ำเดิม แหล่งน้ำธรรมชาติ และพัฒนาแหล่งน้ำใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่

7.2.8 พัฒนาระบบส่งและกระจายน้ำเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

7.2.9 ผลักดันให้มีสภาลุ่มน้ำและกลุ่มผู้ใช้น้ำภาคประชาชนเพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำ

มาตรการที่ 7.3 การนำเทคโนโลยีสนับสนุนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น / เพิ่มเติมแนวทางในการควบคุมเรื่องอากาศ (ไฟป่า, มลพิษ, ฝุ่น)

แนวทาง

7.3.1 เสริมสร้างการนำวัฒนธรรมที่ได้จากการพัฒนาเทคโนโลยี “เตาผายขยะชุมชน” มาใช้ในการกำจัดขยะชุมชน และก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจในชุมชน

7.3.2 เร่งรัดการพัฒนาศักยภาพและพัฒนาความรู้ของชุมชนในการจัดการมลพิษและของเสีย

7.3.3 เสริมสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการขยะและมลพิษ

7.3.4 สร้างความพร้อมเพื่อรองรับภัยพิบัติจากธรรมชาติโดยเฉพาะเรื่องของภัยแล้งและน้ำท่วม

7.3.5 รณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญและห่วงแทนทรัพยากรธรรมชาติ

7.3.6 จัดทำข้อตกลงเงื่อนไขที่ชัดเจนให้ผู้ประกอบการ เพื่อให้เป็นข้อบังคับและมีบทลงโทษ

7.3.7 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมรับผิดชอบ (สร้างกระบวนการตรวจสอบ เสนอแนะ แก้ไขปัญหา) รายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ 8 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลงานการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขีดความสามารถสูงในการให้บริการ
3. ภาคประชาชนมีส่วนร่วมสูงในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. หน่วยงานของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน มีการบูรณาการร่วมกันในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรการที่ 8.1 เพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาระบบคุณภาพของการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

แนวทาง

8.1.1 ปรับปรุงและพัฒนาระเบียบ และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการบริหารจัดการให้เอื้อต่อระบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้กำหนดขอบเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์

8.1.2 ทบทวนและปรับปรุงกระบวนการสนับสนุนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8.1.3 ปรับปรุงระบบการให้บริการในลักษณะการลดขั้นตอนการทำงาน และการพัฒนาให้มีลักษณะการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One stop Service)

8.1.4 พัฒนาระบบการติดตามประเมินผล ตลอดจนการรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานขององค์กร

8.1.5 นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาสนับสนุนการตัดสินใจด้านการบริหารและการให้บริการ

8.1.6 พัฒนาดัชนีชี้วัดการให้บริการ (KPI) ในระดับองค์กร ระดับหน่วยงานและระดับบุคคล

8.1.7 ส่งเสริมให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในการบริหาร

ท้องถิ่น

8.1.8 มีหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ ตลอดจนให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย

มาตรการที่ 8.2 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อสนับสนุนภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทาง

8.2.1 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสื่อสาธารณะให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

8.2.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสื่อมวลชนทั้งภาครัฐและเอกชนในพื้นที่เพื่อการเผยแพร่ข่าวสารให้กับประชาชน

8.2.3 จัดกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขององค์กรในรูปแบบต่าง ๆ

8.2.4 จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ

มาตรการที่ 8.3 ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

แนวทาง

8.3.1 วิเคราะห์โครงสร้างอัตรากำลังบุคลากรโดยเฉพาะสาขาเฉพาะด้านให้สอดคล้องและเอื้อต่อการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

8.3.2 สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพและมีความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบ

8.3.3 พัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีขีดความสามารถ ด้านภาษารองรับการก้าวสู่ประชาคม

อาเซียน

8.3.4 จัดหาและพัฒนาบุคลากรด้านการประชาสัมพันธ์เชิงรุก

มาตรการที่ 8.4 สร้างความตระหนักและจิตสำนึกในการให้บริการแก่บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทาง

8.4.1 ส่งเสริมการสร้างทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานและความภักดีต่อองค์กรให้กับบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8.4.2 ส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรการที่ 8.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทาง

8.5.1 ผลักดันให้มีการจัดตั้งสภาที่ปรึกษาด้านต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8.5.2 สนับสนุนให้งบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในเขตรับผิดชอบโดยการสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. 2566 - 2570)

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และการศึกษา
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
- ยุทธศาสตร์ที่ 7 การส่งเสริมอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม

1) วิสัยทัศน์

“มุ่งสู่ตำบลเกษตรกรรมก้าวหน้า พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสังคมและคุณภาพชีวิต”

2) ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านการเกษตร
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

3) เป้าประสงค์

1. ก่อสร้างปรับปรุงเส้นทางคมนาคมอย่างทั่วถึง
2. ก่อสร้างทางระบายน้ำป้องกันน้ำท่วม
3. หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง
4. ขุดลอกคูคลองแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีรายได้อย่างยั่งยืนและลดค่าใช้จ่าย
6. ส่งเสริมและสนับสนุนและพัฒนาอาชีพฝึกอบรมอาชีพเพื่อนำไปสู่เศรษฐกิจชุมชน ยั่งยืน
7. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง
8. เด็ก เยาวชน และประชาชนสามารถเข้าถึงและได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมากขึ้น
9. พัฒนาฟื้นฟูและส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของชุมชน ท้องถิ่น
10. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมกีฬา และจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
11. ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยของประชาชนในระดับหมู่บ้านและชุมชน ให้มีสุขภาพแข็งแรง
12. ส่งเสริมพัฒนาบทบาทและคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส
13. ประสาน สนับสนุน ร่วมมือกับส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
14. ส่งเสริมสนับสนุนและสร้างความร่วมมือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำระบบกำจัดขยะรวม
15. ผลิตภาพภาคการเกษตรให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

16. สนับสนุนทำการเกษตรทางเลือก
17. ปัญหาด้านยาเสพติดและอาชญากรรมลดลง
18. ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในหน่วยงานให้ศึกษา/อบรม หลักสูตรต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
19. ส่งเสริมสนับสนุน และร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันภัยและการช่วยเหลือผู้ประสบภัย
20. ส่งเสริมสนับสนุน และร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนในการฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งน้ำ ลำคลอง และป่าไม้ให้มีความอุดมสมบูรณ์
21. ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการรณรงค์สร้างจิตสำนึก เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษและปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่นทุกระดับ
22. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน
23. ส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของประชาชนตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

4) ตัวชี้วัด

1. ประชาชนมีแหล่งกักเก็บน้ำใช้สำหรับอุปโภค บริโภค และการเกษตรอย่างยั่งยืน
2. ก่อสร้างปรับปรุงเส้นทางคมนาคมอย่างทั่วถึง 10 หมู่บ้าน
3. จำนวนปริมาณการขยายเขตไฟฟ้าและไฟฟ้าสาธารณะ
4. ประชาชนในตำบลวังงามมีรายได้เพิ่มขึ้น
5. โรงเรียน สพฐ. 4 แห่ง ได้รับการสนับสนุนอาหารกลางวัน อาหารเสริม(นม)
6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2 แห่ง ได้รับการสนับสนุนอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) รวมทั้งพัฒนาอาคารสถานที่และระบบบริหารจัดการ
7. เด็กและเยาวชนได้ร่วมกิจกรรม
8. เด็กเล็กได้มีความรู้ และมีทักษะเพิ่มขึ้น
9. มีวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างทั่วถึงและเพียงพอ
10. ส่งเสริมสวัสดิการสังคม สงเคราะห์ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ 9 หมู่บ้าน
11. กลุ่มสตรี อสม. ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน และสร้างความสามัคคี
12. ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึง 10 หมู่บ้าน
13. จัดวางผังเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามมาตรฐาน
14. ส่งเสริมขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น 9 หมู่บ้าน
15. ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมลานกีฬาชุมชน และจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ทั้ง 9 หมู่บ้าน

16. ส่งเสริมการเลือกตั้งตามระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยและตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้ง 9 หมู่บ้าน
17. การจัดระเบียบโตนงสร้างการบริหารจัดการภายในองค์กรให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น 9 หมู่บ้าน
18. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมการบริหารงาน
19. ส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของประชาชนตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 9 หมู่บ้าน
20. ส่งเสริมการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประจำหมู่บ้าน/ตำบลและทีมกู้ชีพกู้ภัยตำบล 9 หมู่บ้าน
21. สนับสนุนให้มีวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการป้องกันและการช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยพิบัติ
22. เพื่อทัศนียภาพที่สวยงามประชาชนเห็นประโยชน์ของการปลูกป่า
23. ส่งเสริมสนับสนุน และร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการรณรงค์สร้างจิตสำนึกเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ และปัญหาสิ่งแวดล้อมของ 9 หมู่บ้าน

5) ค่าเป้าหมาย

1. มีแหล่งน้ำพอเพียงต่อการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร
2. การศึกษามีคุณภาพ และมาตรฐานและเกิดการเรียนรู้ต่อเนื่อง
3. ประชาชนมีทักษะในการประกอบอาชีพด้านเกษตร
4. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
5. ประชาชนเข้าถึงบริการสาธารณสุข มีสุขภาพแข็งแรง
6. ประชาชนได้ใช้เส้นทางคมนาคมที่มีมาตรฐาน และปลอดภัย
7. ประชาชนได้ร่วมกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
8. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์
9. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีธรรมาภิบาลที่ดีขึ้น
10. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

6) กลยุทธ์

1. ก่อสร้าง พัฒนาปรับปรุงบำรุงรักษาถนน ทางน้ำ ท่อระบายน้ำ
2. จัดหาและพัฒนาระบบไฟฟ้า ไฟฟ้าเพื่อการเกษตรและไฟฟ้าแสงสว่างให้ทั่วถึงตามความจำเป็นและเหมาะสมทุกหมู่บ้าน
3. จัดทาดูรภัณฑ์กักเก็บน้ำและพัฒนาแหล่งน้ำ เช่น บึง หนอง สระ ห้วยที่ต้นเขิน เพื่อกักเก็บน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน
4. การส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนในตำบลประกอบอาชีพ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมสนับสนุนการเกษตรอินทรีย์

5. ส่งเสริมการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อภายในตำบลอย่างต่อเนื่อง
6. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ/กลุ่มอาชีพเพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
7. ส่งเสริมและพัฒนาาระบบการศึกษา บุคลากรด้านการศึกษา ครู นักเรียน ให้เป็นผู้มี

คุณภาพมีทักษะและศักยภาพ

8. พัฒนาฟื้นฟูและส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น โดย
การอนุรักษ์สืบสาน
9. ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการกีฬาและส่งเสริมให้ประชาชนออกกำลังกาย
10. ส่งเสริมสนับสนุนงานด้านสาธารณสุขและกิจกรรมกลุ่ม อสม. ประจำตำบลและ อื่น ๆ
11. การสร้างจิตสำนึกและตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
12. การพัฒนาอนุรักษ์ ฟื้นฟูพื้นที่ป่าและสัตว์น้ำให้เกิดความอุดมสมบูรณ์
13. การพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนระบบรักษาความสงบเรียบร้อยให้กับชุมชนให้ปลอดภัยปลอดยาเสพติด
อบายมุข โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม
14. การเสริมสร้างพัฒนาท้องถิ่นให้โปร่งใส สุจริต เพื่อสนับสนุนการสร้างวัฒนธรรม
ส่งเสริมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาล
15. พัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีขีดความสามารถ มีศักยภาพและความเชี่ยวชาญใน
งานที่รับผิดชอบมากยิ่งขึ้น
16. เพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาระบบคุณภาพของการบริหารจัดการองค์กรให้ได้ตาม เกณฑ์
มาตรฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

7) จุดยืนทางยุทธศาสตร์

1. การพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่มีความเข้มแข็ง โดยได้รับบริการสาธารณะด้านโครงสร้าง พื้นฐาน
ที่จำเป็นเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ
2. การพัฒนาระบบการศึกษา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคน และความเข้มแข็งของชุมชนในการพึ่งตนเอง
4. การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและมลภาวะสิ่งแวดล้อมที่มีอย่างยั่งยืน
5. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

8) ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น(พ.ศ. 2566-2570) ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ดังนี้

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม (พ.ศ.2599-2570)	ยุทธศาสตร์ของ อบจ.ชัยภูมิ (พ.ศ. 2566-2570)	ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. 2566-2570)	แผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. 2566-2570)	แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (พ.ศ. 2566-2570)	เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน(SDGs)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร	ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาด และการเชื่อมโยงสู่ประเทศในประชาคมอาเซียน	ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร	ยุทธศาสตร์ที่ 5 ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมต่องานที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (DDC) เพื่อพัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค	เป้าหมายที่ 2 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพสูง ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืนและส่งเสริมนวัตกรรม	หมวดหมู่ที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ปลอดภัยและเติบโตได้อย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างเสริมเข้มแข็งของชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน	ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตให้มั่นคง	ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม	เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุมและยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่สมควร	หมวดหมู่ที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง หมวดหมู่ที่ 2 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ยุทธศาสตร์ที่ 7 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน	ยุทธศาสตร์จังหวัดที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม	ประเด็นพัฒนาที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร	ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความเข้มแข็งฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เป้าหมายที่ 15 ปกป้องฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ	หมวดหมู่ที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ หมวดหมู่ที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม (พ.ศ.2599-2570)	ยุทธศาสตร์ของ อบจ.ชัยภูมิ (พ.ศ. 2566-2570)	ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. 2566-2570)	แผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. 2566-2570)	แผนพัฒนาภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (พ.ศ. 2566-2570)	เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน(SDGs)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านการเกษตร	ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการเกษตรและปศุสัตว์	ยุทธศาสตร์จังหวัดที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งและเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน	ประเด็นพัฒนาที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (EEC) เพื่อพัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ ๆ ของภาค	เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทานส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืนและส่งเสริมนวัตกรรม	หมวดหมายที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางคลัสเตอร์ที่สำคัญของภูมิภาค หมวดหมายที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่นำอุปสงค์ก๊อเติบโตได้อย่างยั่งยืน หมวดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านความสามารถในการแข่งขัน
ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการเมืองการบริหาร	ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี	ยุทธศาสตร์ที่ 8 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมีประสิทธิภาพ	ยุทธศาสตร์จังหวัดที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตให้มั่นคง	ประเด็นพัฒนาที่ 3 ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม		หมวดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพ และคอบใจต่อประชาชน	ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	

แผนผังความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลวังจาม พ.ศ. 2566 - 2570

